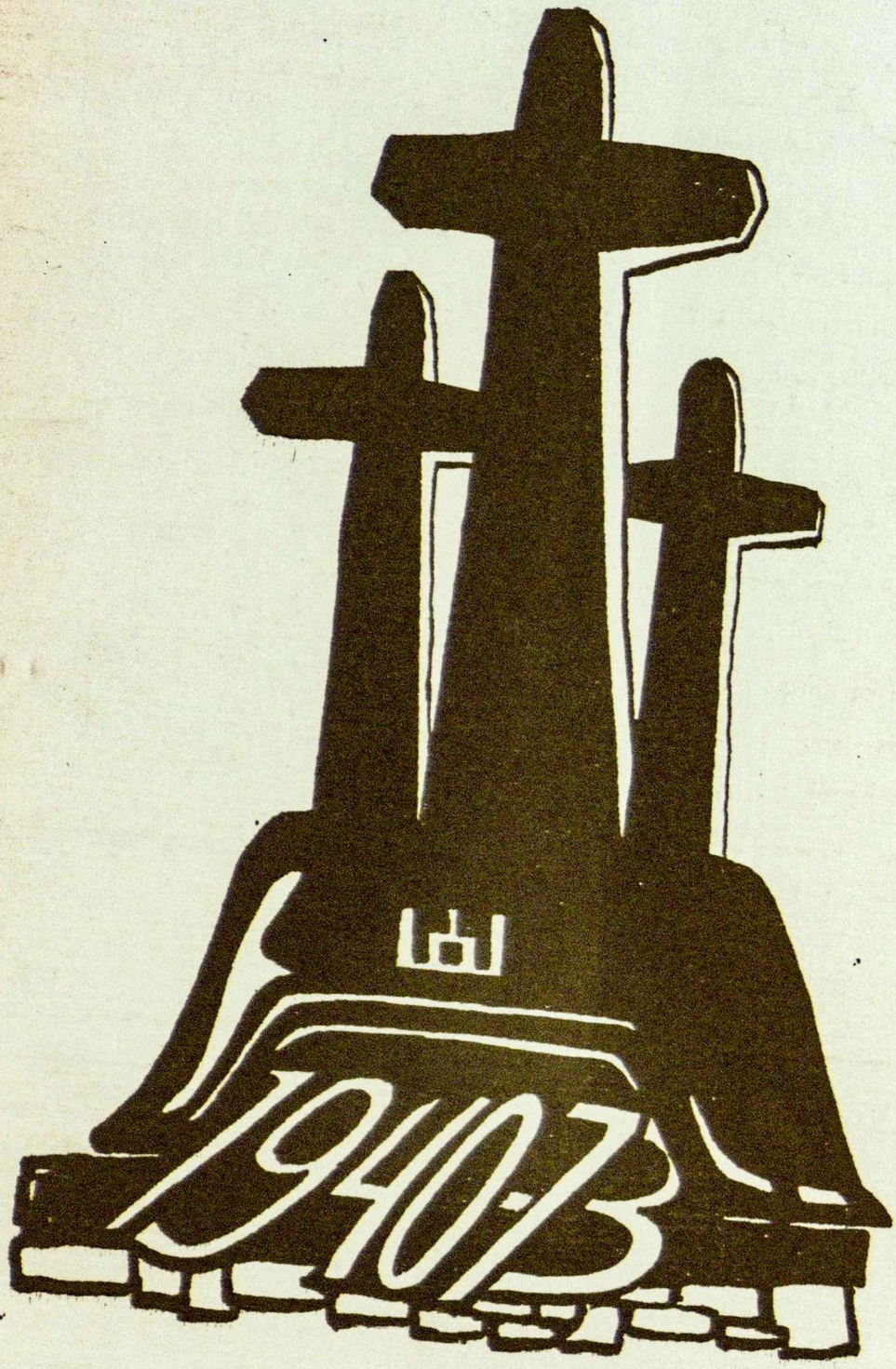

2

ATEITIS

LIETUVIŲ KATALIKIŠKO JAUNIMO ŽURNALAS

1973 VASARIS — FEBRUARY

TURINYS

Broliai, Sesės Lietuviai — vysk. V. Brizgys, vysk. A. Deksnys 33

Mūsų pasaulis 35

Ištikimybė sau — Vytas Kliorys 39

Kryžiaus kelias — kun. K. Žitkus 46

Kova su gyvenimu — Rūta Alšytė 48

Kelio ženklai — S. Prapuolenytė - Bunker 50

A. a. kun. Romanas Kasponis — Pilypas 52

Jauno filosofo mintys — Pranys Alšėnas 55

Kalbos skiltis 58

Atsiųsta paminėti 60

Mūsų veikla 61

Žiemos kursai 62

Iliustracijos: Vyto Pranaičio.

Nuotraukos: Mino — 45, 49; V. Bacevičiaus — 53, 54; V. Damijonaičio — 61, 63; V. Pranaičio — 64.

Viršelis: Vyto Pranaičio.

REDAKCIJA:

Kun. Jonas Staškevičius,
941 Dundas St., W. Toronto ,3 Ont., Canada.
Telefonas: (416) 364-7646.

REDAKCIJOS KOLEKTYVAS:

Rūta Čepaitytė, Algis Čepas, Leonardas Dambriūnas, Dainora Juozapavičiūtė, Gabija Juozapavičiūtė, ses. Dalia Keblinskaitė, Vincas Kolyčius, Almis Kuolas, Danguolė Stončiūtė, Onilė Vaitkutė.

LAUŽYMAS:

Vytas Pranaitis.
Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Čikagoje.

ADMINISTRACIJA:

Juozas Polikaitis — ATEITIS,
7235 S. Sacramento Avenue,
Chicago, Illinois 60629
Telefonas: (312) 434-2243.

ATEITIS yra Moksleivių Ateitininkų Sąjungos leidinys. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje $7.00, susipažinimui prenumerata $5.00, garbės prenumerata $15.00, visur kitur laisvame pasaulyje $5.00.

ATEITIS — The Lithuanian Catholic Youth Magazine. Published monthly, except July and August, by the Lithuanian Catholic Youth Association. Business address: 7235 South Sacramento Avenue, Chicago, Illinois 60629. Yearly subscription in the US and Canada $7.00. Single copy $1.00. Second class postage paid at Chicago, Illinois.

ATEITIS

VASARIS — FEBRUARY

1973

Broliai, Sesės Lietuviai

Gavėnios laikas yra susitelkimo laikas. Ta proga mes susimąstome giliau ne tik apie savo dvasinį gyvenimą, bet ir apie mūsų tautos likimą. Mūsų brolių tėvynėje ir Rusijos gilumos tremtyje dvasinės kančios pasiekė tokio laipsnio, kad jie, nepaisydami jokių pavojų, savo žygiais už tikėjimo ir tautos laisvę, sujaudino pasaulį. Jie yra kartu ir patrijotizmo ir tikėjimo kaliniai. Pavergėjas stengiasi brutaliais būdais mūsų brolius surusinti, numoralinti, padaryti ateistais. Todėl mes, esantieji laisvame pasaulyje, turime teikti savo kenčiantiems tautiečiams visokeriopą paramą.

Visų pirma, mes remiame juos per Lietuvių Katalikų Religinę Šalpą materialiu būdu. Tegul ši parama bus tęsiama ir toliau. Ji bus tiek vaisinga, kiek jūs patys prisidėsite. Be to, per laisvo pasaulio radio bangas turime ir toliau tęsti religinę doktriną ir informaciją Lietuvai apie laisvojo pasaulio religinį gyvenimą, o laisvąjį pasaulį informuoti apie tikinčiųjų likimą Lietuvoje. Šioje visokeriopoje informacijoje dalyvauja pagal išgales ir L.K. Religinė Šalpa. Toliau, mes visi privalome melstis už mūsų pavergtųjų brolių religinę ir tautinę laisvę. Ir maldai ir medžiaginei paramai yra geras visokis laikas, bet į tai ypatingu būdu kviečiame Gavėnios metu.

Pagaliau, yra labai svarbus reiklas susirūpinti lietuvių jaunimo pašaukimais į kunigus ir vienuolius. Noroms nenoroms kyla klausimas, kas užims dabar dirbančiųjų lietuvių kunigų ir vienuolių vietas lietuvių tarpe? Kam atiteks Amerikoje, Argentinoje, Brazilijoje, Kanadoje ir kitur kunigų ir vienuolių sukurti ir išvystyti monumentalūs darbai, jeigu dabartinis jaunimas nesusirūpins jų perimti į savo rankas?

Lietuvoje dvasinių pašaukimų nestinga. Tačiau ten komunistų vyriausybės nustatytas ribotas skaičius kandidatų į kunigus trukdo turėti reikiamą kunigų skaičių. Praeitais 1972 metais Lietuvoje mirė 16 kunigų, o naujų pašventintų tebuvo vos šeši. Kas papildys mirštančius, invalidus? Jau ne pirmą kartą klausiame jaunimą ir visus lietuvius, ką mes duotume iš laisvo pasaulio Lietuvai bei kitiems kaimyniniams kraštams, jeigu šiandien ten grįžtų tikėjimo laisvė? Ar apie tai galvojame

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO

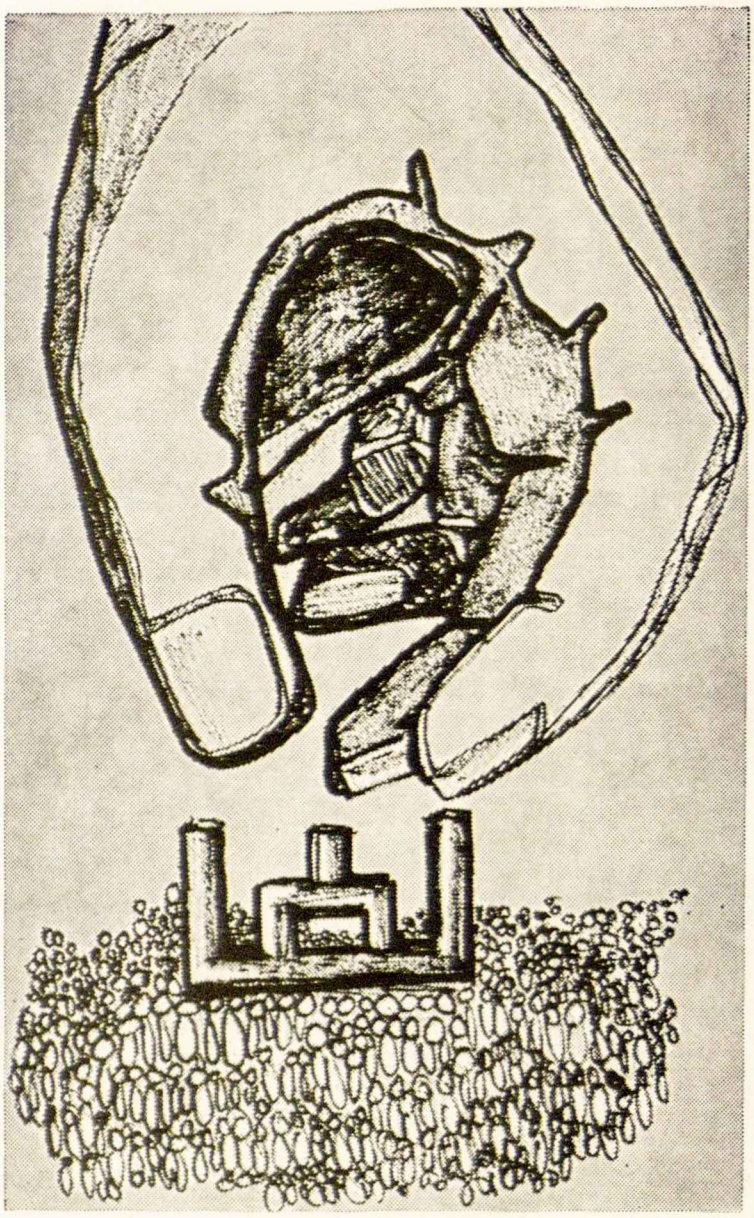

ir ar ruošiamės? Šiuo tikslu tuoj po karo buvo įsteigta Romoje Švento Kazimiero Kolegija, kuri savo laiku davė nemažą skaičių kunigų. Tačiau pastaruoju metu į ją atvyksta permažai dabar augančių lietuvių jaunuolių. O kunigų reikalas yra ne mažesnis dabar kaip buvo anksčiau.

Brangūs lietuviai, mes kviečiame jus visus, ypač šiuo Gavėnios metu, dažnai apie šiuos keliamus klausimus pagalvoti, į juos įsisąmoninti, daugiau tarpusavyje tomis temomis kalbėti ir padaryti atitinkamas išvadas.

Mes kviečiame jus visus, kaip vienos šeimos vaikus, tiek pavieniai, tiek bendrai melstis, dirbti ir aukotis už Lietuvių tautos laisvę, jos kilnumą ir krikščioniškumą.

Mūsų meilė ir ištikimybė Dievui ir savo tautai tegul dega visų širdyse.

Vysk. Vincentas Brizgys .... Vysk. Antanas Deksnys

MŪSŲ PASAULIS

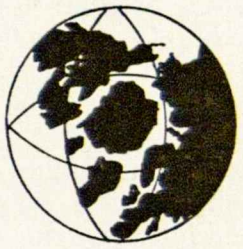

Šiais laikais žmogus yra linkęs Dievą išjungti iš savo minčių bei veiksmų — pareiškė pop. Paulius VI. Žmogus mano, kad Dievą gali ignoruoti apsirubežiavęs įvairiomis eksperimentalinio mokslo šakomis, kurios savo tyrinėjimuose Dievo sampratos nenaudoja. Vis dėlto modernieji mąstytojai, net ir humanizmo puoselėtojai, yra linkę žmogų pastatyti Dievo vietoje. Toks žmogaus iškėlimas ir religinių jausmų Dievo atžvilgiu nuslopinimas baigiasi anarchistine ir nihilistine deliuzija, kuri randama Amerikos marksisto filosofo Herbert Marcuse idėjose.

1973 m. Vatikano Metraštis rodo, kad 1972 m. gruodžio 1 d. iš viso Katalikų Bendrijoje buvo 4,149 vyskupai ir 116 kardinolų, kurių 2 kardinolais buvo paskirti pop. Pijaus XI, 15 — pop. Pijaus XII, 25—pop. Jono XXIII ir 73 — pop. Pauliaus VI. Šiuo metu pasaulyje yra 2,172 vyskupijos, 1,977 titulinės vyskupijos, 101 prelatūra, 22 abatijos, 11 apaštališkųjų administratūrų, 84 apaštališki vikarijatai, 26 egzarchatai (rytų apeigų vyskupijos), 72 prefektūros, 26 kariniai vikarijatai ir 94 tautinės vyskupų konferencijos. Per praėjusius metus mirė 4 kardinolai ir 89 vyskupai; 30 vyskupų bei arkivyskupų išėjo į pensiją; naujų vyskupų bei arkivyskupų buvo paskirta 122. Per tą patį laikotarpį Vatikanas užmezgė naujus diplomatinius ryšius su 73 valstybėm. Šiais metais metraštis išleistas vėl lotynų kalba, vietoj pastaruoju metu naudotos italų kalbos, kuri pasirodė nepraktiška, nes lotyniškai mokančių dvasiškių pasaulyje yra daugiau, negu itališkai mokančiųjų.

Specialioje konsistorijoje kovo 5 d. pop. Paulius VI pakels 30 vyskupų bei arkivyskupų kardinolais. JAV kardinolais numatyti: arkiv. Humberto S. Medeiros, 57 m. ir arkiv. Timothy Manning, 63 m., Puerto Rico — arkiv. Luis Aponte Martinez, 50 m.; Polinezijoj — vysk. Pius Taofinu'u, 49 m.; Kenijoj — arkiv. Maurice Otunga, 50 m.; Konge — arkiv. Emile Biayenda, 45 m.; Lenkijoj — arkiv. Boleslaw Kominek, 67 m. Taipgi kardinolais bus pakelta 8 Italijoj, po du Prancūzijoj, Ispanijoj, Australijoj, Brazilijoj, ir po vieną Vokietijoj, Portugalijoj, Pakistane, Kolumbijoj Argentinoj Meksikoj ir Japonijoj.

Prancūzija šiuo metu išgyvena ypatingą netikėjimo bangą, anot prancūzų sekretorijato netikintiesiems pirmininko kun. Jean-Francois Six. Per paskutiniuosius trejus metus labai paaugo netikinčiųjų skaičius jaunimo tarpe. Ypatingai didelis skaičius netikinčiųjų jaunuolių yra religiniai "pažangiose" šeimose, kai tuo tarpu "konservatyvios" šeimos tokių jaunuolių turinčios nedaug. 84 proc. suaugusių Prancūzijos gyventojų prisipažįsta esą katalikai, tačiau tik 37 proc. tiki, kad Kristus yra Dievas.

Jeruzalės lotynų apeigų patriarchatas, atgaivintas prieš 130 metų, tuo metu turėjo tik 4,141 tikintįjį. Šiuo metu turi 50,795 tikinčiuosius ir 56 parapijas. 30 parapijų yra Izraelyje, 22 — Jordane ir 4 — Kipre. Pranciškonai vienuoliai, kurie ten darbuojasi nuo 1333 m., aprūpina 13 parapijų ir turi 180 savo vienuolių. Antra savo skaičiumi ten esanti vienuolija yra saleziečių, turinti 98 kunigus. Patriarchate veikia 34 parapijinės mokyklos, kuriose mokosi 11,312 mokinių.

Švedijos religinės sociologijos institutas paruošė studiją, kuri rodo, kad 77 proc. švedų tiki, jog tikėjimas į Kristų gali pakeisti žmogaus gyvenimą, o 39 proc. mano, jog švediškoji bendruomenė pasikeistų, jei tikėjimas į Kristų būtų labiau paplitęs. Tačiau 41 proc. pasisakė, jog Kristus buvęs tik žmogus, o 26 proc. visiškai Jėzaus istoriškumu abejojo.

"L'Osservatore della Domenica", Vatikano savaitraštis, paskelbė, kad pop. Paulius VI, pasisakydamas už taiką Vietname, taipgi pasisakė ir už religinę laisvę komunistiniuose kraštuose.

Du ortodoksų kunigai — Vsevolod Špiller ir Dimitri Dudko, Anglijoje Chislehurst mieste vei-

kiančio Religijos ir Komunizmo Studijų Centro pranešimu, buvo atleisti iš kunigiškų pareigų ir pasiųsti "į pensiją" už aktyvų reiškimąsi jaunimo tarpe. Tai naujos sugriežtintos komunistų politikos vaisus rusų ortodoksų Bendrijos atžvilgiu. Patį "atleidimą" atliko komunistų valdžios įsakyta ortodoksų hierarchija.

Komunistinės Čekijos .. radijas pranešė, kad kun. Jaroslav Studeny, 49 m., krikščioniškojo meno žinovas ir specialistas nuteistas keturiems su puse metų kalėjimo už nelegalų religinių knygų pardavinėjimą. Jis prisipažinęs, jog įvairiais būdais multiplikavęs ir išpardavinėjęs religinių knygų už 4,000 dol. Gautus pinigus su vietinės hierarchijos pritarimu jis paaukojęs šventovių restauravimo fondui.

San Salvador valstybėje JAV jėzuitai darbavosi ir kunigų seminarijose profesoriavo 57 metus, tačiau to krašto vyskupai dabar jiems įsakė išsikraustyti. Pasirodo vyskupai paskutiniuoju metu tapo labai nepatenkinti jėzuitų per dideliu kišimusi į visokius įtartinos vertės socialinius bei politinius sąjūdžius ir tų sąjūdžių pažiūrų skatinimu klierikuose.

Piktosios dvasios didžiausias ginklas žmogaus atžvilgiu esąs tikėjimas, kad piktoji dvasia neegzistuoja — pareiškė demoniškų apsėdimų bei egzorcizmo ekspertas **kun.** John J. Nicola, 43 m. Jis turi keturis magistro laipsnius iš įvairių mokslinių sričių ir savo didesnę mokslinio darbo dalį yra pašventęs piktosios dvasios reiškinių gamtoje tyrinėjimams. Paskutiniu metu jis buvo gaminamo naujo filmo "The Exorcist" techniniu patarėju. Jis yra įsitikinęs, kad piktoji dvasia tikrai kai kuriuos žmones apsėda ir gali būti išvaryta tiktai Katalikų Bendrijos egzorcizmo apeigomis. Iš jo mokslinių tyrinėjimų paaiški, kad apie 98 proc. apsėdimo atvejų, kuriuos jis tyrė, buvę natūraliai išaiškinami ir pagydomi, tačiau 2 proc. atvejų tikrai buvę piktosios dvasios apsėdimo apraiškos. Tie asmenys turėję paranoidinės skizofrenijos reiškinius — viename individe dvi asmenybės, kurių viena — normali, o kita — diabolіška. Piktosios dvasios apsėdimo reiškiniai, anot kun. Nicola, esą šie: asmuo kalba tokia kalba, kurios jis nesimokė ir nesupranta; turi tam tikrą slaptos praeities ir ateities žinojimą; jo aplinkoj vyksta savo fizines jėgas viršiją gamtiniai reiškiniai kaip pvz. sunkių daiktų persikėlimas bejokios pagalbos iš vienos vietos į kitą arba visai jauno vaiko prakalbėjimas suaugusio žmogaus balsu bei mintimis. Pats egzorcizmo veiksmas galįs būti labai pavojingas pačiam kunigui, atliekančiam egzorcizmą — piktosios dvasios išvarymą iš apsėstojo. Fiziniai negalavimai, nervinis lūžis ar net diabolіško apsėdimo perėjimas iš apsėstojo į egzorcizuojantį kunigą esą patvirtinti reiškiniai. Filmas "The Exorcist", pagamintas pagal tuo pačiu pavadinimu parašytą William Peter Blatty knygą, esąs paimtas iš tikro atsitikimo. Apsėstasis buvęs 14 metų liuteronas jaunuolis Vašingtono Mt. Ranier priemiestyje. To apsėdimo liudininkai ir egzorcistai buvo Georgetown universiteto jėzuitai. Dalis filmo todėl ir panaudoja Georgetown universiteto aplinką.

Praktiškasis netikėjimas, pasak pop. Pauliaus VI, esąs vienas žymesniųjų reiškinių šio laikotarpio kunigų bei vienuolių tarpe. Tai reiškinys, kuris esą silpnina dabartinę krikščionybę. Pagrindinė to reiškinio priežastis — nenuoseklumas galvojime, kuris nebeturi savyje normalaus racionalumo, randamo skolastinėje filosofijoje. Pastaroji dabar esanti pakeista tam tikromis galvojimo formomis, kurios yra užkariavusios šio meto moderniąją galvoseną, bet savyje neturi pagrindų, galinčių ugdyti religines mintis.

Ligonių sakramento apeigos, naujai išleistoje apaštališkoje konstitucijoje, pakeičiamos ir oficialiai visame pasaulyje įsigalios 1974 m. sausio 1 d. Kanadoje ir kai kuriose kitose šalyse

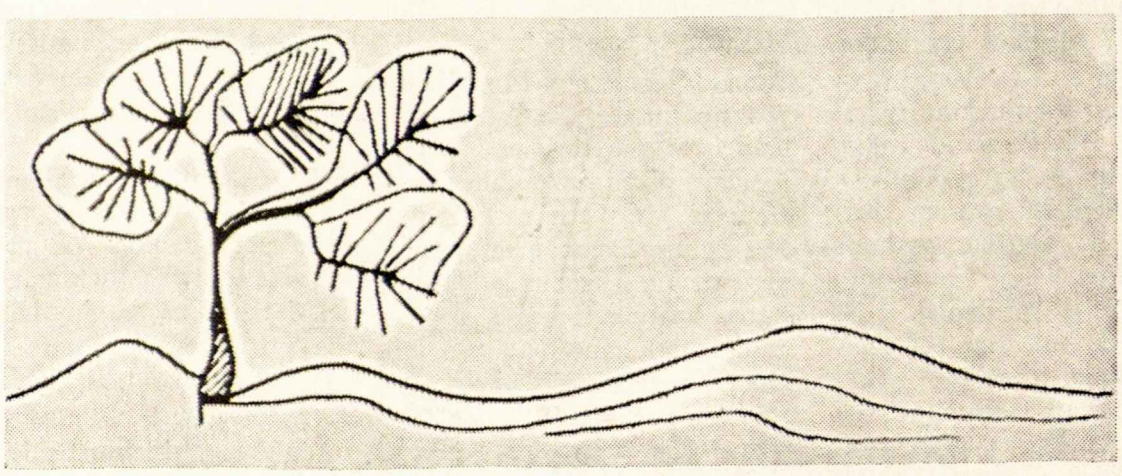

naujosios apeigos jau ir dabar naudojamos, tačiau buvo bandymo stadijoje. Naujose apeigose ypatingai pabrėžima, kad ligonių sakramentas nėra mirštantiems, o sunkiai sergantiems ligoniams, ir kad jis yra teiktinas dažniau ligos metu nei iki šiol. Seniau to sakramento teikime buvo naudojamas tik alyvų aliejus, o dabar bus galima vartoti kiekvieną vyskupo pašventintą daržovinį aliejų. Anksčiau sergančiam buvo patepamos akys, ausys, nosis, lūpos, rankos ir kojos, o dabar — kakta, lūpos ir rankos.

"Dvasinis Amerikos kunigijos atsinaujinimas" — tokia antrašte JAV vyskupų konferencija išleido penktąją dalį studijos apie savo krašto kunigus. Ankstesnės dalys svarstė psichologinį, sociologinį, istorinį ir teologinį kunigijos aspektą. Dabar išleistoji dalis žvelgia į tikėjimo ir maldos vaidmenį kunigo gyvenime, ieško ryšio tarp kunigo pamaldumo ir apaštalavimo, ir stengiasi atskleisti jo santykius su žmonėmis, jo ištikimumą Kristui bei tinkamą jungimą savyje įvairių gyvenimo apraiškų. Pagal dokumentą, pagrindinis kunigo dvasingumo šaltinis — tarnavimas žmonėms, kurio kulminacinis taškas yra liturgija. Pabrėžiama, kad nei kultūra, nei tarnavimas, nei bendruomeninis gyvenimas, nei pati malda nesudaro kunigiškojo dvasingumo esmės, o Jėzus Kristus, kuris turi būti kiekvieno kunigo gyvenimo centras.

Įstatymų, draudžiančių abortus, panaikinimas, pasak Romos universiteto profesoriaus Sergio Cotta, esanti didelė klaida, nes tokiu būdu suteikiama legali teisė žmogui žudyti žmogų. Kai kurių teisininkų aiškinimas, kad neveiksmingi įstatymai panaikintini (pvz. jei vis tiek abortai slapta yra daromi), jokiu būdu nepateisinamas. Esą įstatymai skelbiami ne tiktai nusikaltusiems bausti, bet ir tinkamam socialiniam elgesiui bendruomenėje ugdyti. Panaikinus įstatymą, panaikinamas kartu ir moralinis žmogaus ugdymas. Tada kiekvienas elgesys, nesvarbu kiek jis blogas, tampa leistinas ir geras.

Prieš JAV aukščiausio teismo sprendimą, pasisakantį už abortų leistinumą, pasipriešino visa eilė JAV dvasininkų ir išreiškė viešus protestus. Kard. John Krol, JAV vyskupų konferencijos pirmininkas, pavadino tą sprendimą "tautos tragedija". Taipgi iš katalikų tarpo pasisakė: kard. Terence Cooke, kard. Patrick O'Boyle, kard. John Carberry, kard. Lawrence Shehan, JAV katalikų konferencijos šeimos ugdymo skyriaus direktorius mons. James McHugh ir eilė liberaliųjų JAV katalikų teologų: kun. Charles Curran, kun. Richard McBrien, kun. John L. McKenzie. Iš metodistų prieš tokį sprendimą pasisakė Princeton universiteto religijos profesorius dr. Paul Ramsey ir negras gydytojas, pirmininkaująs Gyvybės Apsaugos Komitetui Bostone, dr. Mildred P. Jefferson. Iš žydų labai pasipriešino Amerikos Rabinų Taryba, apimanti visus ortodoksus žydus Amerikoje.

Katalikų Bendrija P. Vietname yra stipri ir sveika, pasak žurnalisto kun. Daniel Lyons SJ. Šiuo metu ten esą 5,000 vietinių seselių ir 1,200 kunigų. Katalikai turi puikią mokyklų sistemą ir net 79 našlaitynus. Kun. Lyons tame krašte yra lankęsis net 17 kartų per ilgą to krašto kovų su prancūzais, o vėliau su komunistais, laikotarpį ir to krašto katalikų gyvenimą gerai pažįstą.

Lenkų vyskupų konferencija apkaltino komunistinę vyriausybę, kad ji bandanti slopinti religinį mokymą Lenkijoje ir varžyti tikinčiųjų, o ypač moksleivių bei studentų, religinę laisvę i kunigų kultūrinę veiklą.

Katholike, Atėnų katalikiškosios arkivyskupijos savaitraštis, paskelbė, kad Aleksandrijos graikų patriarchas Nikolas VI ir Aleksandrijos koptų patriarchas Še-

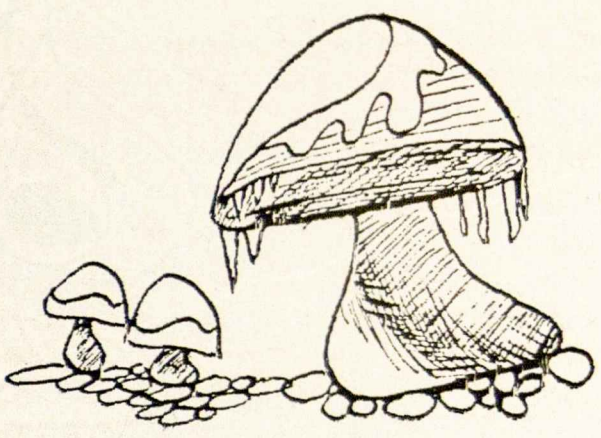

nuda II ruošiasi šių metų vasarą aplankyti popiežių Paulių VI Vatikane.

Šventieji Metai numatyti Romoje 1975 m., tačiau popiežius įspėjo, kad jie gali neįvykti, jei Romos miestas nesutvarkys savo apleistas ir laužais tapusias kai kurias gyvenamąsias sekcijas ir jei neuždraus mieste viešai demonstruojamos pornografijos.

Vatikanas ir Kipro salos prezidentas, ortodoksų arkiv. Makarios, susitarė užmegsti diplomatinius santykius.

"Pasaulio Lietuvių Jaunimas", Bostono lietuvių jaunimo padėtas leisti neperiodinis leidinys stangomis prieš kelis metus praperkeltas į Čikagą. Naujas entuziastų būrys pasiruošęs tęsti pradėtą darbą. Spiritus movens yra čikagietė Jūratė Jasaitytė, kuri redaguoja "Akademines Prošvaistes" Draugo dienraštyje. Naujasis kolektyvas spėjo susisiekti su PLJS ryšių centrų ir surado bendrus būdus bei priemones jungtinėmis jėgomis šį darbą tęsti.

Saulius Mikaliukas, Jaunimo Kongreso iždininkas ir kontrolierius, išrinktas SAS centro valdybos administratorium. Saulius studijavo De Paul universitete biochemiją ir finansinius mokslus. Šiuo metu jis eina kredito vedėjo pareigas vienoje didžiųjų Čikagos parduotuvių. Šiais metais jis žada tęsti studijas sąskaitybos srityje.

"Baltic Peoples' Union", neseniai susiorganizavęs baltų studentų klubas, praeitų metų gruodžio -9 d. d. surengė savosios kultūros parodą. Lietuviškoje sekcijoje buvo išstatyta 372 eksponatai, kurių vertė siekė 10,000 dol. Lankėsi 2500 studentų bei profesorių. Ta proga pasirodė ir lietuvių studentų tautinių šokių grupė "Jaunimo Viltis". Programa buvo šiltai sutikta. Baltų klubas yra universiteto studentų-profesorių-administratorių organizacija. Ji siekia informuoti žmones apie baltus, nagrinėja jų problemas, analizuodama jaunųjų baltų vaidmenį bei identitetą vakarų pasaulyje, ir palaiko ryšius su kitų universitetų baltų grupėmis.

Antanas Kizlauskas atsistatydino iš Jaunimo Peticijos Komisijos pirmininko pareigų. Laikinai visais Jaunimo Peticijos reikalais prašoma kreiptis į PLJS ryšių centrą.

Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos centro valdyba ruošia krepšininkų išvyką į Vakarų Europą rugpiūčio-rugsėjo mėnesiais. Rinktinė bus sudaryta iš pajėgiausių JAV ir Kanados lietuvių krepšininkų. Tuo pačiu metu planuojama į Europą pasiųsti ir moterų tinklinio rinktinę bei stalo teniso žaidėjus.

"Ąžuolynas", Urugvajaus lietuvių tautinių šokių grupė, atstovavo lietuvius ten vykusioje tarptautinėje mugėje "Feria de las Nacionales", kurioje dalyvavo virš 40 tautų. "Ąžuolynui" vadovauja Luisa Dutka de Giffoni ir Alfredas Stanevičius. Grupė neužilgo ruošiasi švęsti savo 5 metų gyvavimo sukaktį.

Jaunųjų dainininkų konkursas bus pravestas ateinantį rudenį naujai sudaryto lietuviško operos vieneto — "Chicago Opera Company". Pirmoji premija — 1000. Konkurse galės dalyvauti visi jauni lietuviai dainininkai iš JAV ir Kanados. Taisyklės bus paskelbtos vėliau.

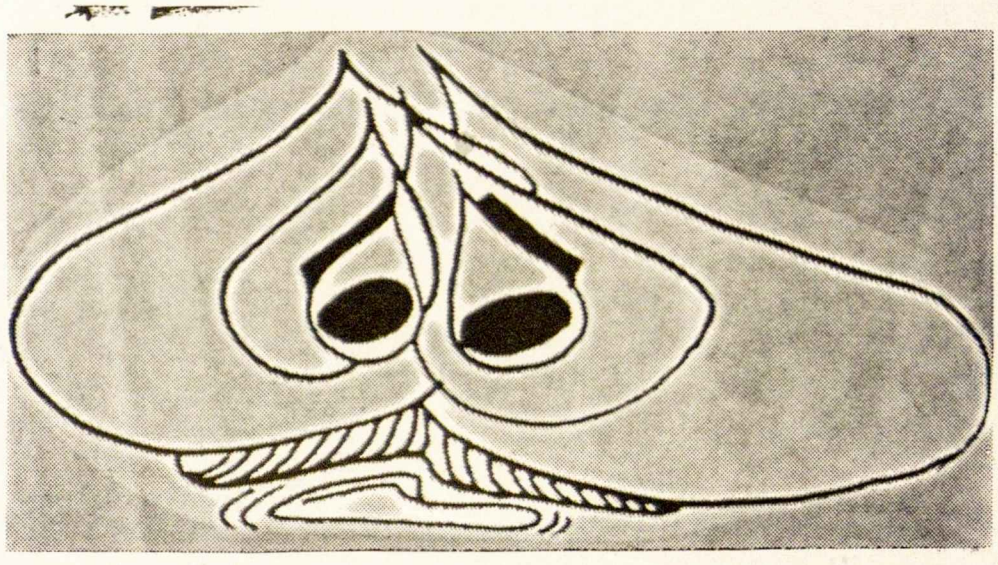

Ištikimybė sau

VYTAS KLIORYS

Bevartydamas vieną knygą, užtikau Ateitininkų Federacijos vyriausios valdybos atsišaukimą, parašytą Stasio Šalkauskio, 1928 metų vasario 16 dienos proga. Šalkauskis rašė, kad tenka kovoti su išviršiniais ir išvidiniais priešais už savo gyvybės išlaikymą, už savo nepriklausomybę ir vidaus laisvę. Tenka kovoti su savo inercija į apsnūdimą ir pasitenkinimą pilka gyvenimo realybe. Jo žodžius aš norėčiau paimti ir pritaikyti jaunam, brėstančiam žmogui. Citata trumpa. "Pirma gyvybės sąlyga yra ištikimybė savo individualybei". Jis mėgina aiškinti: "Jeigu esi šikšnosparnis, nebandyk būti žuvis, arba bus blogai. Jei esi banginis, nebandyk būti pelė, nes tuomet katinas tave suras, nežiūrint kur tu pasislėpsi, ir vėl bus blogai". Žmogiškoj plotmėj tai reiškia: nebūk krepšinio žaidėjas, jei esi 3 pėdų aukščio; arba futbolininkas, jeigu sveri 27 svarus; arba kalbėtojas per ateitininkų šventę, jei nemoki lietuviškai kalbėti. Rimčiau — nelaužyk savęs bandydamas būti profesorium, jei tegali būti sunkvežimio vairuotojas, kadangi nekaip išeis. Ir nebūk sekretorė, kai tavo siela tau sako būti muzike, nes tai irgi būtų tragedija. Štai ką sako Šalkauskio žodžiai, "Pirma gyvybės sąlyga yra ištikimybė savo inidvidualybei": nebūk tuo, kuo negali būti. Kitaip nebūsi ištikimas sau, neišpildysi tau Dievo duotos paskirties ir todėl gal vaikščiosi ant dviejų kojų, bet tikrai nebūsi žmogus.

Šį reikalingumą būti ištikimu sau galima išreikšti labai paprastais žodžiais: būk pats savimi — be yourself. Už tokių paprastų žodžių dažniausiai slepiasi kas nors sunkaus ir komplikuoto. Tad nenuostabu, kad būti savimi nėra taip jau lengvai atsiekamas dalykas. Atrodo, kad su trupučiuku darbo mes galime skaityti ir suvirškinti gan sunkius trigonometrijos uždavinius, ir suprasti sudėtingas cheminės analizes. Tik vieną dalyką sunku padaryti: išspausti tą tamsųjį, paslaptingą tikslą iš savęs ir priešais save taip laikyti, kaip kiti matomai įstengia, kurie aiškiai žino kuo jie nori būti: profesorium, advokatu, daktaru, menininku, nežiūrint kiek ilgai tai užtruktų, ir nepaisant jokių sunkumų ar nepalankumų. Ir atrodo, kai mes norime ir stengiamės gyventi pagal tai kas tikrai mumyse yra, kažkodėl būna labai sunku. Kodėl gi? Pirmiausia, yra sunku būti savimi, kadangi tai reikalauja savęs pažinimo. Negali būti ištikimas sau, jei nežinai iš ko esi sudarytas: jei nepažįsti savo silpnybių ir ribotumų, jei nežinai kokie tavo stiprumai ir kokios tavo galimybės. Taigi, svarbu, kad kiek-

vienas iš mūsų pradėtų kuo daugiau eiti keliu į save, į savęs pažinimą.

Šiandieną populiari knyga "Jonathan Livingston Seagull" kaip tik apie tai kalba — apie savęs pažinimą. Paviršutiniškai žiūrint, tai yra pasaka apie vieną žuvėdrą, kuri norėjo išmokti skristi aukščiau ir gražiau ir greičiau negu bet kokia kita žuvėdra. Giliau pažvelgus, tai yra pasaka apie kelią į save, į savęs pažinimą. Tai viešas pasikalbėjimas tarp Jonato Žuvėdros ir jo mamos. "Kodėl, Joneli, kodėl?", jo mama klausia, "kodėl gi tau taip sunku būti kaip kitos žuvėdros? Kam tu taip skraidinėji? Ir kodėl tu nieko nevalgai? Sūneli, tu tik kaulai ir plunksnos!" "Mama, man nesvarbu, kad aš kaulai ir plunksnos. Aš tik noriu žinoti ką aš galiu ore padaryti ir ko negaliu. Aš tik noriu žinoti ir pagal tai gyventi".

Štai, matome Jonato Žuvėdros bandymus save pažinti, savo galimybes sužinoti ir jas pradėti pildyti. Ir nėra lengva esamas galimybes ištirti, kadangi pirma — jau ir taip sunkus uždavinys, o be to yra išorinis spaudimas, kuris kartais ateina iš tėvų, kaip ir Jonathan Livingston Seagull atvejis: "Sūnau, kodėl gi tau taip sunku būti kaip kitos žuvėdros?" Ir kiek kartų jaunas žmogus girdi: "Sūnau, kodėl negali elgtis kaip žmogus? Kam negali būti normalus? Kodėl negali elgtis kaip kiti?" Mūsų atsakymas tegali būti: "Aš negaliu elgtis kaip kiti, kadangi aš nesu toks kaip kiti".

Kiekvienas žmogus yra vienkartinis, niekad nepakartojamas ir todėl nesulyginamos vertės asmuo. Ir kadangi kiekvienas iš mūsų turi skirtingas ir ypatingas galimybes, "elgtis normaliai" kaip tik reiškia nebūti kaip kas nors kitas, bet ištirti ir išpildyti savo galimybes ir, tuo būdu, būti savimi. Aiškiai matyti dabar, kad kelias į save nelengvas, kad jisai reikalauja asmeniškos drąsos, nes kartais reikia atsistoti vienų vienam. Anksčiau ar vėliau kiekvienas turi žengti tą žingsnį, kuris jį atskirs nuo tėvų ar mokytojų. Bet taip jau turi būti, kadangi negalima savęs kompromituoti. Kitaip — nustosime būti žmonėmis. Kaip Janis Joplin sakė: "Don't compromise yourself, baby. It's all you've got". Taigi ir vėl pabrėžiama svarba ištikimybės sau ir sykiu tos ištikimybės pasekmė — reikalingumas vis toliau ir geriau save pažinti.

Kelias gilyn į save veda pro vieną apraišką, kurią sveikai pergyventi reikia nemaža pasiryžimo ir drąsos. Nežinau kaip tiksliai pavadinti šį fenomeną, užtiktą pakeliui į save. Gal geriausia būtų: "Šviesos ir tamsos pasaulis". Herman Hesse savo bandymuose save pažinti užtiko šiuos du pasaulius savyje, ir pasakoja ką jis, būdamas jaunas, tuo metu išgyveno. Pasiklausykime. Gal atpažinsime ką nors: ką mes patys esame pergyvenę arba dabar jaučiame?

"Dienos ir nakties karalystės — du skirtingi pasauliai maišėsi manyje šiomis dienomis. Mano tėvų namai sudarė vieną karalystę, tačiau jos ribos buvo net siauresnės — apimančios tik pačius tėvus. Ši karalystė man buvo pilnai pažįstama: tėvas ir motina, meilė ir disciplina, pavyzdingas elgesys ir mokykla. Tai buvo karalystė skaistumo, aiškumo, švaros, švelnių pasikalbėjimų, nuplautų rankų, švarių drabužių ir gero elgesio. Šis buvo pasaulis kur ryto giesmės buvo giedamos ir Kalėdos švenčiamos. Tiesios linijos ir keliai vedė į ateitį. Buvo atsakomybė ir kaltė, nerami sąžinė ir išpažintis, atleidimas ir geri pasiryžimai, meilė, pagarba, išmintis ir Evangelijos žodžiai. Jei žmogus norėjo turėti nesuteptą, tvarkingą gyvenimą, jis pasirūpino, kad gerai sugyventų su šiuo pasauliu.

Kitoji karalystė tačiau buvo visiškai skirtinga: ji kitokį kvapą turėjo, skirtinga kalba kalbėjo, žadėjo ir reikalavo kitų dalykų. Šiame antrame pasaulyje buvo tarnaitės ir darbininkai, pasakos apie šmėklas, gandai apie skandalą. Šį pasaulį

dominavo triukšmingas mišinys baisių, intriguojančių, bauginančių, paslaptingų kaip kalėjimai, girtuokliai ir rėkiančios žuvų pardavėjos, apsiveršiuojančios karvės, dvesiantys arkliai, pasakos apie vagystes, žmogžudystes ir savižudybes. Visi šie laukinai ir žiaurūs, patrauklūs ir baisūs dalykai supo mus. Juos buvo galima rasti gretimoje alėjoje, gretimame name: policininkai ir elgetos; pasigėrę vyrai, kurie apdaužydavo savo žmonas; daugybė jaunų merginų naktį, baigiančių darbą fabrikuose; senos moterys, kurios tave užkerėdavo,kai susirgdavai; vagys, pasislėpę miškuose; namų padegėjai, policijos gaudomi. Visur šis energingas antrasis pasaulis sprogo ir kvepėjo. Visur, tai yra, išskyrus mano tėvų kambarius. Ir tas buvo gerai.

Buvo nuostabu, kad ramybė ir tvarka, tyla ir švari sąžinė, atlaidumas ir meilė viešpatavo namų karalystėje. Ir buvo nuostabu ir gera, kad tie kiti dalykai irgi egzistavo: ta daugybė žiauraus triukšmo, niūrumo ir smarkumo, nuo kurių buvo galima pabėgti į motinos glėbį. Keista kaip abi karalystės buvo taip arti viena kitos. Tos abi karalystės maišėsi visur — mažiausia manyje. Be abejonės aš priklausiau šviesos ir teisingumo karalystei. Aš buvau savo tėvų vaikas. Bet, nežiūrint kurion pusėn pasisukdavau, jausdavau tą kitą pasaulį. Ir aš gyvendavau taip pat aname pasaulyje, nors ir svetimas, ir kentėdamas jame, nes jaučiau panieką ir sąžinės graužimą. Tačiau būdavo atvejai, kai aš labiau mėgdavau gyventi šioj uždraustoj karalystėj. Ir dažnai grįžti į šviesos karalystę — gera ir reikalinga nors ji būdavo — reiškė grįžti į ką nors mažiau gražaus, į ką nors pilko ir nuobodaus. Kartais būdavau absoliutiškai tikras, kad mano paskirtis yra tapti kaip motina ir tėvas, lygiai aiškiai matantis ir nesuteptas, tvarkingas ir aukštas kaip jie. Tačiau irgi atrodė, kad šis tikslas tolimas, ir jį atsiekti reiškė: amžinai lankyti pamokas, mokytis, laikyti egzaminus. O šis kelias vedė per aną tamsiąją karalystę. Ir buvo visai įmanoma, kad aš toje karalystėje paskęsčiau ir pasilikčiau jos dalimi. Buvo pasakų apie sūnus, kurie paklydo; pasakų, kurias įtemptai ir karštai skaitydavau. Šios pasakos visuomet pavaizduodavo grįžimą namo kaip kokį nuostabų dalyką. Aš buvau įtikintas, kad tik-

tai tas buvo teisingas, gerasis ir siektinas kelias. Vis dėlto ta dalis pasakos, kuri vyko blogyje ir pasimetime, buvo daug įdomesnė ir — jei būčiau galėjęs prisipažinti — kartais nenorėdavau, kad sūnus palaidūnas atsiverstų ir būtų surastas. Tačiau anais laikais nedrįsdavau to nei galvoti, juo mažiau garsiai ištarti".

Lygiai ir mūsų laikais jaunam žmogui tenka keliauti per tamsos ir šviesos karalystę. Tos karalystės susideda iš panašių dalykų kaip ir Herman Hesse laikais. Tiktai mūsų situacijoje prie šviesos karalystės gal reikėtų pridėti ateitininkiją, koldūnus ir lietuviškus parengimus, o prie tamsos karalystės — ilgus plaukus, narkotikus, nelietuviškai kalbančius draugus.

Kokia turėtų būti mūsų laikysena, keliaujant per šiuos šviesos ir tamsos pasaulius? Į kurį turėtume daugiau linkti? Kuriam turėtume mes būti palankesni? Kuriame turėtume mes gyventi? Ir, specifiškiau pastatydami klausimą, ar turėtume vengti tamsos karalystės ir gyventi, kiek tai įmanoma, šviesos karalystėje? Tai klausimai, kurie reikalauja sveiko, logiško atsakymo. Nuo to priklausys kokiu keliu mes eisime į savęs pažinimą, ir net kiek mes save pažinsim. Taigi, atsakykime kaip mums pridera elgtis ryšiumi su tamsos pasauliu. Ar jame pasimesti, jį pilnai ištirti, jam duoti lygias teises su šviesos pasauliu? Ar verčiau jį ignoruoti ir pasilikti tik šviesos pasaulyje?

Herman Hesse turi gan kietą atsakymą: "reikalas yra toks: ir Senojo ir Naujojo Testamento Dievas, aišku, yra nuostabus. Jis yra viskas kas yra gera, kilnu, tėviška, gražu, išaukštinta. Tas teisybė. Tačiau pasaulis yra sudarytas dar iš kitų dalykų. Tai kas lieka yra nurašyta velniui. Tas visas sluoksnis pasaulio — ta visa pusė yra užgniaužta ir nutildyta. Mes garbiname Dievą kaipo tėvą visos gyvybės, bet stačiai atsisakome ištarti net žodžio apie mūsų lytinį gyvenimą, ant kurio ta gyvybė bazuojasi, nurašydami tai tamsos pasauliui. Aš nesipriešinu garbinti Dievą. Toli gražu, ne. Bet aš manau, kad mes viską turėtume laikyti pašventinta: visą pasaulį — ne tiktai šią, dirbtinai atskirtą, šviesiąją pusę. Tad, šalia dieviškų apeigų, turėtume turėti ir apeigas velniui. Aš jaučiu, kad tai būtų teisinga. Kitaip, reikia sau sukurti tokį Dievą, kuris talpina savyje ir velnią, ir prieš kurį nereikia užmerkti akių, kai natūraliausi dalykai pasaulyje vyksta". Tokiu nekompromisiniu tonu kalba Herman Hesse.

Viena turėtų būti aišku, būtent, kad negalime ignoruoti tamsos pasaulio. Jis supa mus iš visų pusių ir neįmanoma jį sandėlyje uždaryti arba kaip nors jį tvora užtverti ir, tuo būdu, atskirti nuo savęs. Negalime kaip mažas vaikas savo akis užmerkti ir pretenduoti, kad jo nėra, nors kai kurie iš mūsų taip daro.

Taigi, negalint šio tamsiojo pasaulio ignoruoti, telieka mums juo pasinaudoti kaip geriausia išmanom. Ir gal tas jau nėra toks blogas dalykas kaip esame pratę galvoti. Nes aš tvirtai tikiu, kad Dievas atsuka savo tamsųjį veidą tiems, kuriuos Jis labiausiai myli, nes Jis žino, kad jie gali tai pakęsti. Tad ir sakoma, kad Dievas muša tuos, kuriuos Jis labiausiai myli. Tokiu atveju kaip tik yra mūsų pareiga neatsukti nugaros ir neignoruoti, bet verčiau atpažinti Dievą šioje tamsiojoje Jo pasaulio pusėje, ir Jam atsiliepti taip kaip Jis norėtų, kad mes Jam atsilieptume. Ir gal, man regis, čia yra dalis prasmės to ką mes vadiname gimtąja nuodėme? Tai reiškia ne kad mes gimstame su kažkokia dėme ant sielos, bet kad mes gimstam į pasaulį, kur Dievas veikia ne tik per gražius ir malonius dalykus, ne tik per šviesos pasaulį, bet ir per tamsą, sielvartą, per pavojingus ir baisius dalykus. Pavyzdžiui, Šv. Augustinas, nežiūrint jo jaunų tamsių dienų, vis dėlto buvo šventas, ar ne? Ir gal ne **vis dėlto** šventas, bet **dėl to?**

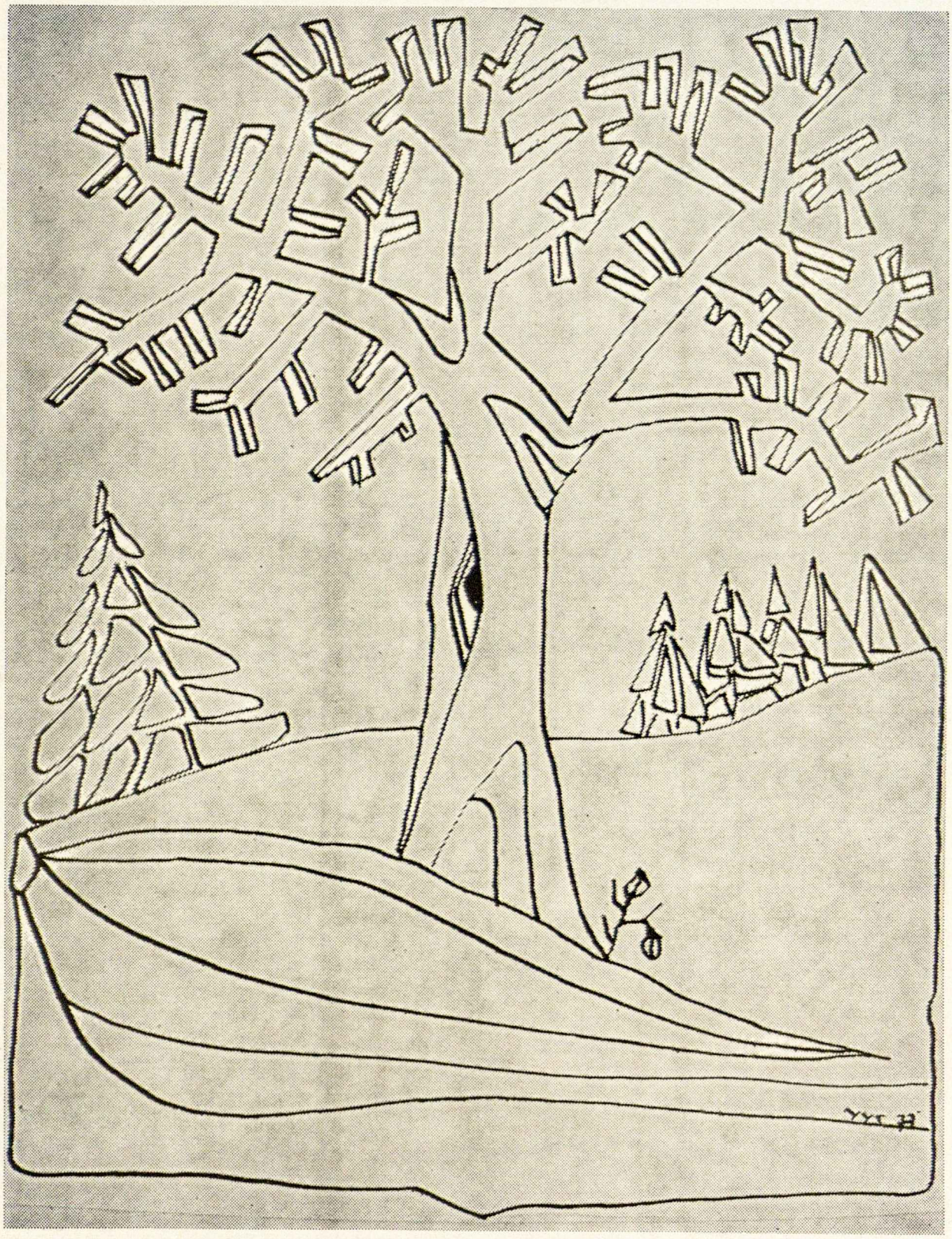

Ir gal reikia tamsųjį pasaulį pažinti, su juo pasiimtyniauti ir, tuo būdu, ką nors apie save išmokti? (Tai neriškia eit sau blogio ieškoti, bet esamą, kad ir blogą, padėtį išnaudoti gėriui — savęs tobulinimui. Red.). Ir gal yra dalelė tiesos posakyje, kad nežinai koks geras gali būti, nežinodamas koks blogas gali būti? Ir gal "ugdyti pilnutinę asmenybę" nereiškia dalį pasaulio apleisti ir ugdyti tik puspilnutinę asmenybę?

Tu nepadarei mus kaip angelus, Dieve, bet kaip žmones, kad gyventume žemėje pilni meilės ir neapykantos, ir patirtume ekstazę ir sielvartą, kad nuobodžiautume ir džiugintume save ir kitus. Taip, Tu sakei, kad mes turime gyventi visu savo gyvenimu. Mūsų likimas tad yra: į abi formas Dievo veikimo tinkamai atsakyti. Ir šis likimas nėra be savo sunkių momentų, nes, pasiryždami gyventi ne tik šviesos pasaulyje, mes pergyvename mirtį ir gimimą: mirtį mūsų senojo, saugaus pasaulio ir gimimą naujo, baisaus, netvirto pasaulio. Ištyrinėti tamsos pasaulį reiškia paragauti mirtį. O mirtis yra karti, kadangi mirtis yra gimimas, palydimas didelės baimės, kokio nors baisaus atsinaujinimo. Taigi, mūsų susitikimas su tamsiuoju pasauliu mus veda į savęs atnaujinimą ir į gilesnį savęs pažinimą, tačiau visa tai palydima baimės: baimės nepažįstamo pasaulio; baimės iš tėvų pusės, kad jų sūnus ar dukra klaidžioja ir pradeda pasimesti; baimės iš jauno žmogaus pusės, kadangi jo saugus, nekaltas šviesos pasaulis susipynė su netvirtu, pavojingu ir daugiau vienišu pasauliu. Bet galima pridėti, kad ši baimė yra laikina, kadangi ji mažėja bent tiek, kiek mes išmokstame apie save, ir esame tam ištikimi. Amžinoji ir didesnė baimė kaip tik pasilieka su tuo žmogumi, kuris savęs nepažįsta, arba negyvena harmonijoj su savim. Ji pasilieka kaip tik su tuo žmogumi, kuris jaučia, pavyzdžiui, kad jo religijos ar moralės taisyklės jam nepadeda šiais laikais, bet kuris gyvena pagal senąsias taisykles, kadangi bijo save peregzaminuoti. Taigi, tas žmogus neša savyje didesnę, amžinesnę baimę, kuris žino, kad jo dabartis netvarkoj, ir kuris gyvena zuikiškai, pagal savo senuosius įpročius, nedrįsdamas juos pakeisti.

Leiskite visas čia pabertas mintis trumpai suvesti. Pradėjome su reikalingumu būti ištikimais sau: Šalkauskio žodžiais — "būti ištikimu savo individualybei". Bet matėme, kad ištikimybė sau pirmiausia reikalauja, kad mes pažintume tą savo individualybę. O kelias į savęs pažinimą — kadangi mes esame žmonės ir gyvename žemėje, ne rojuje — veda per tamsos ir šviesos pasaulį. Tad nesijaudinkime nei seni, nei jauni, kai mūsų kelias veda per šią tamsos karalystę ,arba laikinai net ten sustoja. Juk Dievas žino daug kelių, kuriais mus gali padaryti vienišus ir, tuo būdu, nuvesti į geresnį savęs ir Jo pažinimą. O Jį pažinti mes galime ir kai Jis mums šypsosi, ir kai Jis mus muša, ir kai Jis mus apdaužo ir palieka tamsos pasaulyje. Atsiminkime, kad Jis tai daro, kadangi labiau mus myli.

Taigi, nenusigręžkime, nežiūrint kokiu būdu mes esame kviečiami išpildyti savo galimybes. Gal nustebsime supratę, kad ir tamsos pasaulis gali mums duoti šviesos. Ir ta šviesa nušvies mums kelią Kristaus vardu atnaujinti ne pusę, bet visą pasaulį.

KRYŽIAUS KELIAS

KUN. K. ŽITKUS

VIII TEGUL NEVERKIA TAVĘS

Skausmingoj kelionėj netaręs nė žodžio
Be priekaišto žengęs po kryžiaus našta,
Tarsi Tu žodį, kurs kitą paguodžia,
Nors Tavo širdis be ribų sužeista.

Ir liepsi Tu verkti ne Tavojo skausmo,
Bet savo vargingos dienos apraudot...
Nereikia Tau jokio užuojautos jausmo,
Jei kyla iš sielos kaltybės juodos...

O Viešpatie, ašarų jūroj skandinki
Tu manąją sielą, kol ji bus gryna.
Ir mano kaltybių daugiau neatminki,
Kad būtų laiminga man Teismo diena...

GIESMĖ:

Būki, Motina, globėja,
Teismo dienai man atėjus,
Kad nežūčiau aš ugny...

KOVA SU GYVENIMU

Kai numirsiu,
paguldykite mane karstan
šilku išklotan,
veidu atviru,
kad būt matyti randai.

*Galite nupiauti man ausis,**
ir gyvenimui — toreadorui
jas įteikti, tartum dovaną.
Taip. Jis buvo mano priešas nuostabus,
aš gi — jautis. Man derėjo kautis
dar narsiau, dar atkakliau, parodant
visą savo didžiąją stiprybę,
bet taupiau jėgas

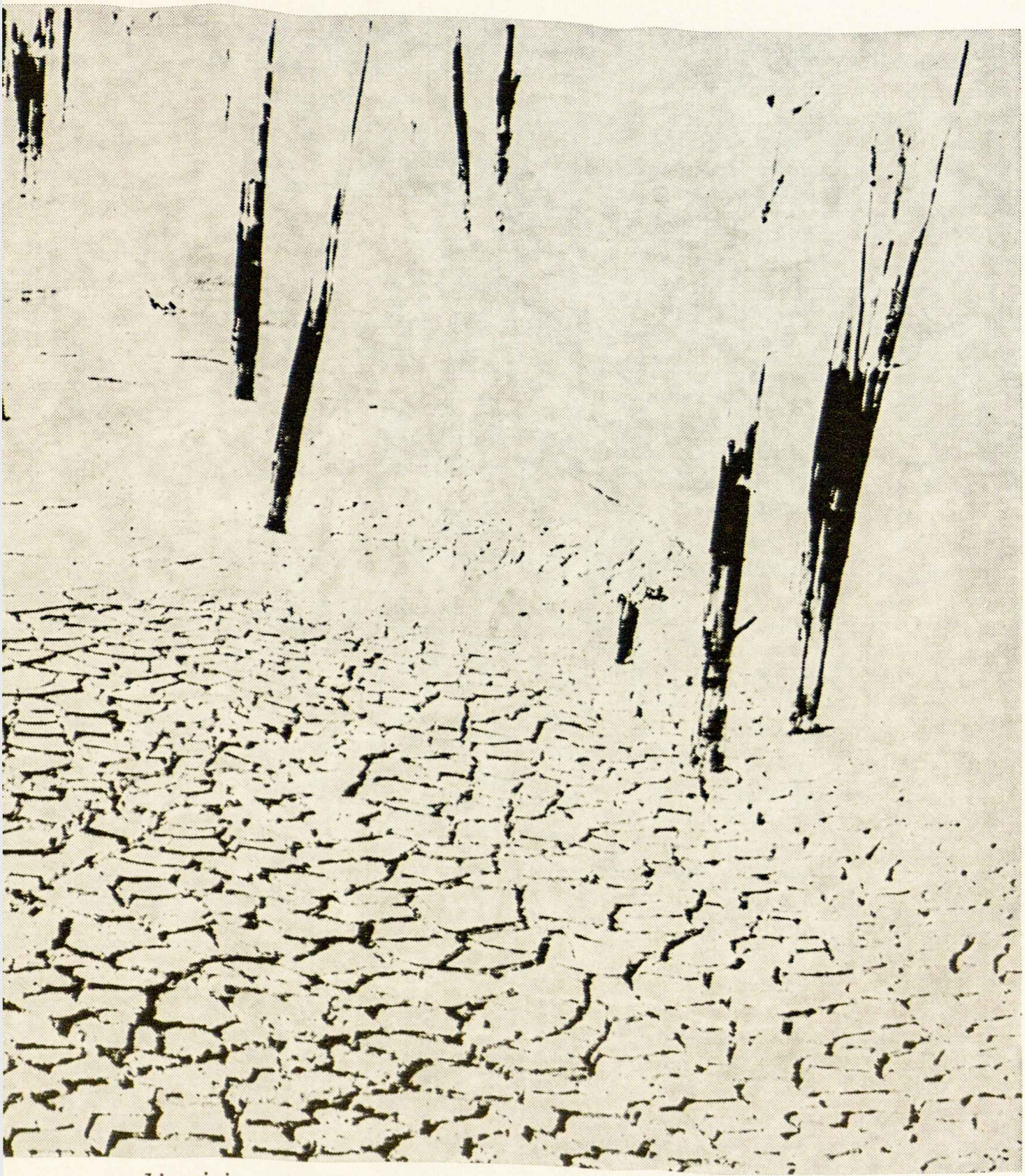

paskiausiojo susirėmimo garbei,
nes norėjau žūti išdidus,
kovotojo mirtim.

Pasakykite gyvenimui,
kad buvo jis šaunus man priešas,
ir ausis manas j am galit atiduoti:
man jau jų nereiks. *1972*

Rūta Alšytė

* Tradicinėse bulių rungtynėse Ispanijoje žuvusio buliaus ausys būna atiduodamos nugalėtojui matadorui, kaip trofėjus.

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

KELIO ŽENKLAI

"Ateitis" reiškė slaptą džiugesio apypietę
Sodo pavėsyje. Bitelės dūzgė dobilėliuose.
Ant prieklėčio, saulės atokaitoje, zirzėjo musės.
Ištuštintose kraičių skryniose
Miniatūrinio gyvenimo vaivorykštės varsa —
"Kelias į Šviesą", "Saulutė", "Žiburėlis",
Šimonio iliustruotos pasakos —
"Kaišytinių rietimai", pasitikėjimas, viltis;
Mažo pasaulio intymūs horizontai.
Sesers albumas, tėvo knygos.
Į tolį drąsiai žvelgianti akis —
Dielininkaitis, Dovydaitis, "Pavasario Balsai",
Marija Pečkauskaitė (nuo pradžios atminties),
Julius Janonis, Krasnickas, Vencius,
Sniečkų jauna gentis — visi sutilpę
Viename puslapy, ant tos pačios lentynos.

*

Laisvė prasideda namie; ant sienos Petras Arminas.
Gryčia buvo statyta samdiniams. "Kaip caras mes,
Įrengdamas kalėjimą ne sau..." Šventi paveikslai,
Katekizmas, eilėraščiai iš seno kalendoriaus.
"Lėk Sakalėli" vakarais, Biliūno liūdnos pasakos,
Pagoniškos legendos narsingų karvedžių,
Naikinusių savus ir kitų žemių žmones.
Savanorių aukuro amžina liepsna,
Laisvės svaiginanti trapa
Atėjusios Karpatais, per Ženevą,
Atsitiktinai. Išorės ir vidaus kovų randai.
"Budėkime!"
"Priespaudos hydra turi daug ataugančių šalvų-"
"Nerinkime į seimą kunigų!"
"Čia ciesoriaus dalykai."
"Bedievis! Prisegti uodegą ir šakę jam!"
"Kas esate?" "Ar nesakyta —
Nukirsti ranką, jei ji piktina tave?"
"Nemesti perlų kiaulėms."
"Kur? Nuo kada? Viešpaties Evangelija
Mokina turtą, luominę struktūrą, privilegiją?"
"Jūs egzistencijai pateisinti
Iš viso nėra jokių davinių!"
Bingo. Nuėjo laisvė.

* * *

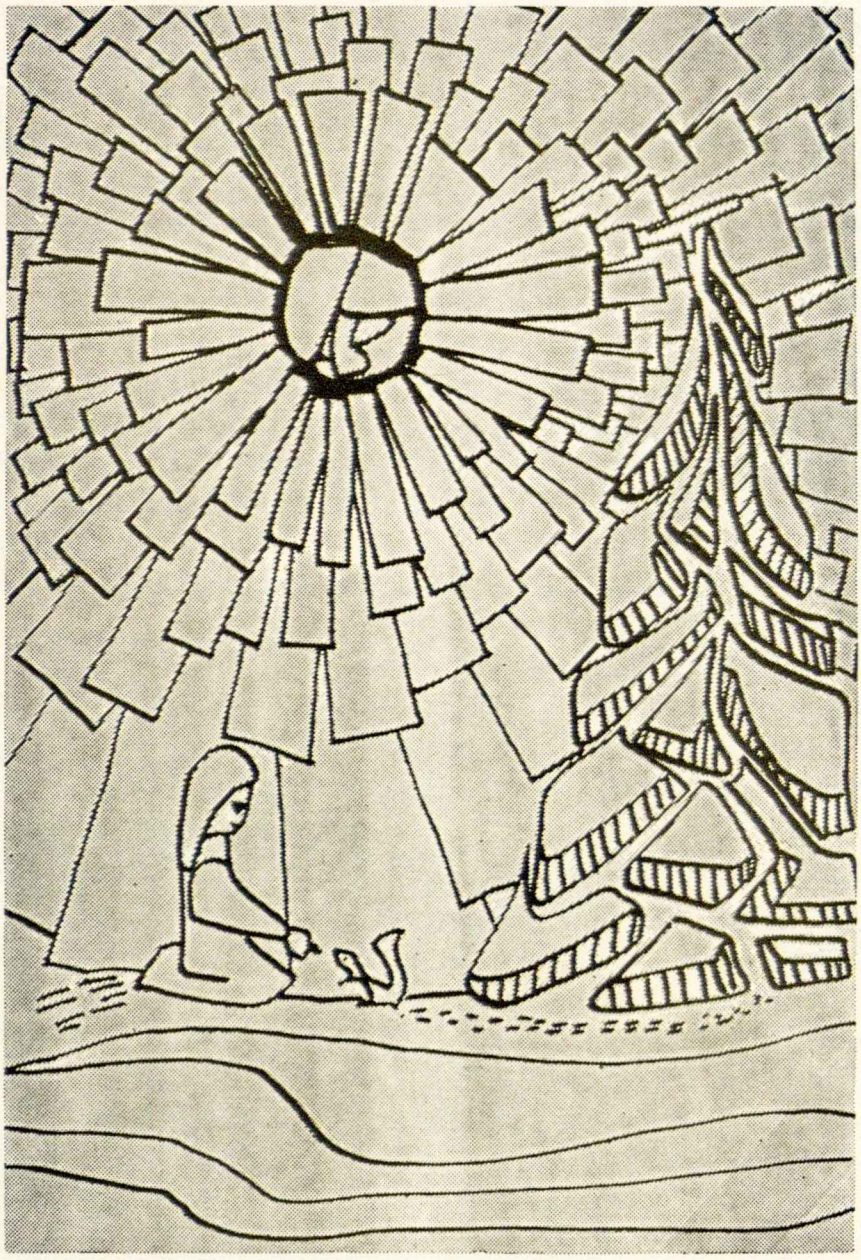

Ir taip visuomet — Ateitis buvo kur kitur
Nesuprasta, nesuvokta, neišmąstyta, negyventa.
Ateitis buvo himnas, obalsis, rytojus,
Kuris, gal būt, niekuomet neateis.

* * *

Tačiau tą slaptą vienišo džiugesio apypietę,
Ant baltų dobilėlių bitelėms dūzgiant, "Ateitis"
Buvo Dabar — Daina, Poezija, Siela —
Slaptoje saulės džiugesio apypietėje.

S. Prapuolenytė-Bunker

A. a. kun. Romanas Kasponis

Netikėtai 1972 m., iš gruodžio 3 į 4 d. naktį ant Los Angeles greitkelio žuvo kun. Romans Kasponis-Kasperavičius, iškunigavęs vos aštuonerius metus. Jis buvo dar jaunas vyras — vos 33 metų. Žinia buvo nepaprastai skaudi jo giminėms, artimiesiems bei Los Angeles kolonijos lietuviams, kurių tarpe paskutiniuoju metu jis darbavosi. Ji skaudi ir mums ateitininkams, netekusiems daug žadėjusio organizacijos nario ir vadovo.

Kun. Romas buvo gimęs 1939 m. Vaitiekupių kaime netoli Sintautų, Šakių apskrityje. Lietuvą apleido visiškai jaunas vaikutis — penkerių metų amžiaus. Po karo su savo tėveliais, seneliais, sesutėmis ir broliu (jo vyriausias brolis Juozas karo sąmyšio metu liko Lietuvoje) atsidūrė Diepholz išvietintųjų asmenų stovykloje. Ten jis baigė lietuviškąją pradžios mokyklą ir pradėjo gimnaziją. 1950 m. visa šeima atvyko į Klevelandą ir čia Romas tuoj pradėjo lankyti lietuviškąją Šv. Jurgio parapijos mokyklą, o vėliau — Benedictine gimnaziją, kurią baigė 1956 m.

Tuo metu jis priklausė abiem Klevelande veikiančiom jaunimo organizacijom. skautams ir ateitininkams. Ateitininkų veikloje Romas tada ypatingai pasižymėjo ir vienu metu net buvo Maironio moksleivių kuopos pirmininku. Manau, kad daugelis dabartinių moksleivų ateitininkų puikiai pažįstame du Klevelando ateitininkų veikėjus: Romą Bridžių, buvusį MAS centro valdybos iždininką bei dabartinį Maironio kuopos globėją, ir Rimą Laniauską, buvusį MAS centro valdybos pirmininką. Jie abu buvo a.a. kun. Romo mokslo ir idėjos draugai, anuo metu sykiu darbavęsi Klevelando moksleivių ateitininkų Maironio kuopoje.

Baigęs gimnaziją ir jausdamas savyje ateitininkiškojo šūkio "Visa atnaujinti Kristuje" atgarsį, jis nutarė savo gyvenimą pagal tą šūkį įprasminti, tapdamas kunigu. Būdamas ne tik giliai tikintis, bet ir didelis lietuvis patrijotas, nutarė Kunigystės siekti lietuviškoje Šv. Kazimiero kolegijoje, Romoje, nes tą kolegiją baigusieji kunigais šventinami kuriai nors lietuviškai vyskupijai ir daro priesaiką, kad, tos vyskupijos vykupui bet kuriuo laiku pareikalavus, grįš į Lietuvą darbuotis savo tautiečių tarpe.

Taigi, tokių minčių bei siekių vedinas 1956 metais Romas atsidūrė Romoje ir įsirašė į Vilkaviškio vyskupiją. Per trejus metus užbaigęs filosofijos studijas, 1959 m. vasarą jis atvyko atostogų pas savo tėvelius į Klevelandą ir, įvairiom aplinkybėm susidėjus, tolimesnėm studijom į Romą sugrįžo tiktai 1960 m. rudenį. Per sekančius ketverius metus jis baigė teologijos studijas ir 1964 m. kovo 14 dieną buvo įšventintas kunigu sykiu su kitais dviem klierikais: Vingaudu Damijonaičiu ir Jonu Gaudze. Su a.a. kun. Romu tais laikais vienu ar kitu metu Šv. Kazimiero kolegijoje klierikavo ir mokėsi šie asmenys: kun. Vytautas Memėnas, mons. Jonas Bulaitis, kun. Simonas Razmus, mons. Audrys Bačkis, kun. Kęstutis Žemaitis, kun. Vingaudas Damijonaitis, kun. Aldo Rama-

šauskas, kun. Alfonsas Babonas, kun. Paulius Martūzas, kun. Jonas Gaudzė, kun. Algimantas Bortkevičius, kun. Jonas Staškevičius, kun. Liudas Januška, Henrikas Antanaitis, Juozas Kazlas, kun. Matas Jarašiūnas, kun. Jonas Longas ir kun. Kajetonas Sakalauskas.

Romoje klierikų tarpe Romas buvo žinomas Benjamino vardu, nes tuo metu, kai atvyko į kolegiją, buvo pats jauniausias. Tas vardas jam taip prigijo, kad ir tapęs kunigu savo buvusių mokslo draugų tarpe buvo toliau vadinams Benjaminu. Jis buvo subtiliai sąmojingas ir ištikimas draugas, todėl visi mokslo draugai jį mėgo.

Pirmoji kun. Romo kunigavimo vieta buvo sena lietuviška Šv. Jurgio parapija Shenandoah, Pa., kurios klebonu tuo metu buvo prel. Karalius. Kun. Romas nesitenkino darbu toje bemirštančioje lietuvių parapijoje ir norėjo savo jaunystę pašvęsti naudingesniems tikslams. Tad 1966 m. rudenį, po I PLJ Kongreso, išvyko į Romą tolimesnėm studijom. Ten jis pasirinko studijuoti sociologiją, nes jautė, kad jam kaip kunigui ta sritis gali būti labai naudinga tolimesniame darbe lietuvių tarpe. Žinoma, ta sritis jam tikrai naudinga ir buvo, kai 1969 m. jis pradėjo darbuotis Los Angeles lietuvių tarpe.

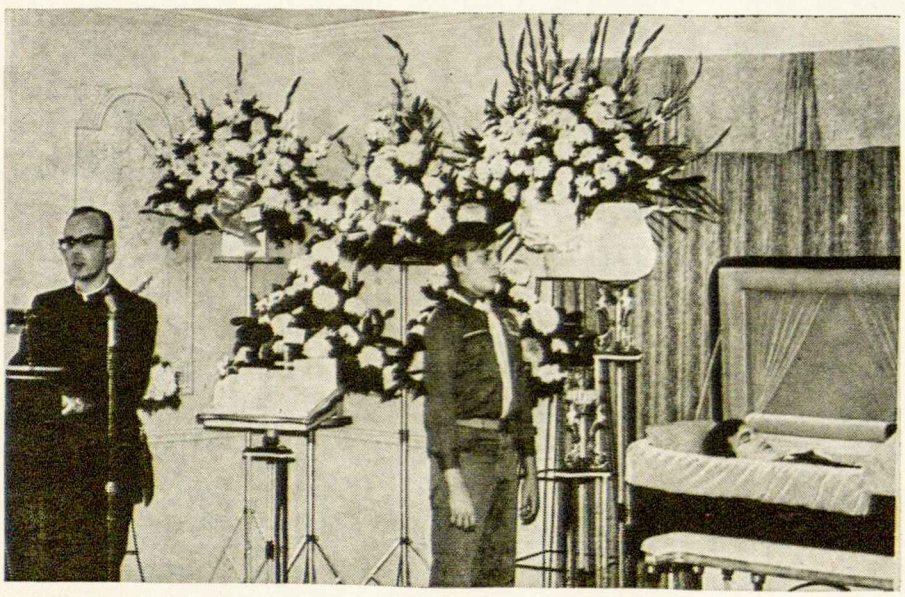

Prie a. a. kun. R. Kasponio karsto eina garbės sargybą Klevelando skautai. Žodį taria velionio studijų draugas kun. J. Staškevičius.

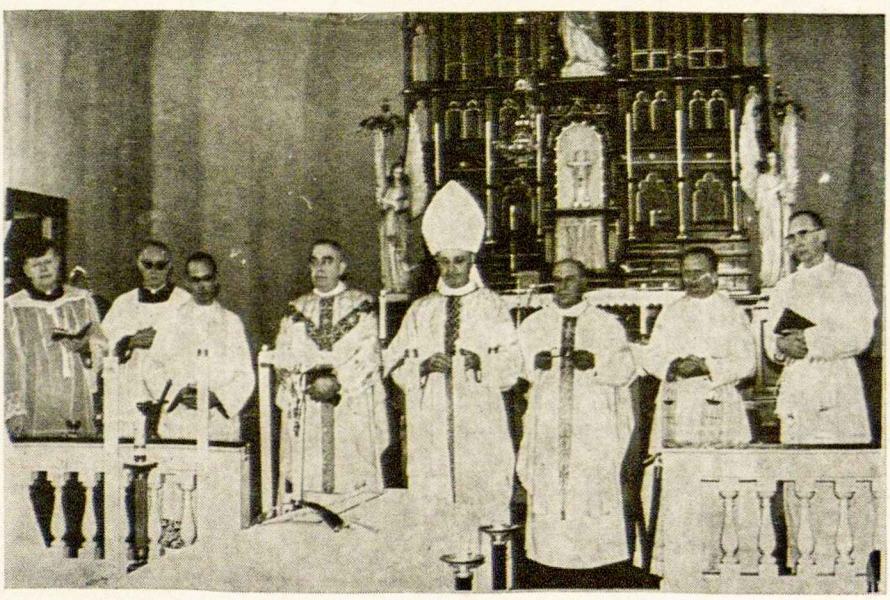

A. a. kun. R. Kasponio laidotuvių Mišiose iš k. į d.: kun. B. Ivanauskas,, kun. I. Jargenson, kun. J. Staškevičius, kun. A. Goldikovskis, vysk. V. Brizgys, kun. P. Dzegoraitis kun. A. Babonas ir kun. B. Liubinas.

Būdamas Romoje, kun. Romas patyrė ypatingą Romos lietuvių kunigų pasitikėjimą, nes 1966-67 mokslo metais buvo išrinktas Romos Lietuvių Katalikų Kunigų Sąjungos valdybon ir tai sąjungai vadovavo iki savo išvykimo atgal į JAV.

Atvykęs į Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapiją, jis darbavosi su skautais ir ateitininkais, vadovavo šeštadieninei lietuvių mokyklai ir reiškėsi kaip organizatorius kultūriniuose bei politiniuose renginiuose. Pavyzdžiui, protestuojant prieš Simo Kudirkos išdavimą, jis suorganizavo žvakučių eiseną Muzikos centre ir, gavęs audienciją pas arkiv. Timothy Manning, išdėstė jam Lietuvos kančias. Arkivyskupas tada tuojau įsakė visiems savo arkivyskupijos katalikams ištisą savaitę melstis už pavergtą Lietuvą ir persekiojamus lietuvius. Socialinėje srityje kun. Romas irgi buvo neišpasakytai uolus ir niekad neatsakydavo žmonėms savo paslaugos. Taigi, kun. Romo buvo pilna visur. Todėl už savo nuoširdų darbą skautams jis buvo apdovanotas medaliu, o ateitininkai savo pagarbą kun. Kasponiui išreiškė įrašydami jo vardą į Lietuvių Fondą 200 dol. auka.

Prieš keletą metų jisai išgyveno nepaprastą džiaugsmą kai jo vyriausias brolis Juozas atvyko iš Lietuvos į JAV.

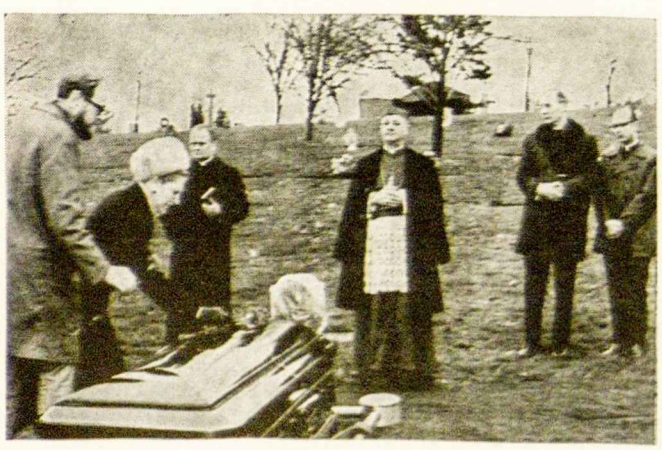

Ant a.a. kun. R. Kasponio karsto gėles deda jo sesuo su vyru. Kiek atokiau stovi: kun. A. Babonas, vysk. V. Brizgys, kun. B. Liubinas ir kun. J. Staškevičius.

Tačiau tas džiaugsmas ilgai nesitęsė, nes greitai buvo aptemdytas jo tėvelio mirtimi, o dabar... ir jo paties žemiškos gyvybės siūlas per anksti nutrūko.

Los Angeles lietuviai atsisveikino su kun.Romu labai iškilmingai. Jo palaikai buvo atvežti Šv. Kazimiero bažnyčion ir ten pašarvoti. Dvi dienas iš eilės buvo aukojamos Šv. Mišios, kuriose dalyvavo visa lietuviškoji kolonija; giedojo parapijos choras ir solistai R. Dabšys bei B. Dabšienė, pamokslus sakė vysk. J. Ward ir kun. Bruno Markaitis, SJ, o atsisveikinimo žodį tarė prel. J. Kučingis ir V. Pažiūra. Prie karsto budėjo lietuviškasis jaunimas.

Gruodžio 8 d. a.a. kun. Romo palaikai, lydimi jo brolio Virgilijaus ir pusbrolio Juozo Dėdino, buvo pervežti į Klevelandą. Čia prie karsto su velioniu atsisveikino visi artimieji, jaunystės draugai ir jaunimo organizacijos. Laidotuvės įvyko gruodžio 9 d. Mišias Šv. Jurgio bažnyčioje koncelebravo: vysk. V. Brizgys, kun. A. Babonas, kun. Dziegoraitis, kun. Goldikovskis, kun. Br. Liubinas, kun. J. Staškevičius ir kun. K. Žemaitis. Mišių metu giedojo solistė Gina Čapkauskienė, o pamokslą pasakė kun. Br. Liubinas. Palydint iš bažnyčios a.a. kun. Romo palaikus, atsisveikinimo žodį tarė vysk. V. Brizgys. Jo kūną žemės prieblobstin palydėjo mama, dvi seserys, du broliai ir senelė. Jo palaikai ilsisi Klevelando Kalvarijos kapinėse, netoliese tėvo ir senelio palaikų. Jo žemės kelionė užbaigta, tačiau jis nėra miręs. Jis yra gyvas ne tik savo giminių, artimųjų ir draugų širdyse, bet gyvas dangiškoje Amžinybėje, kuria jaunas susižavėjo ir, tapęs kunigu, kitiems ją skelbė bei jos ilgesiu gyveno.

Iki pasimatymo, Benjaminai!

Tavo,

Pilypas

Jauno filosofo mintys

PRANYS ALŠĖNAS

Su nusistebėjimu perskaičiau "Į Laisvę" žurnalo 1972 m. gruodžio mėn. numeryje pirmuoju straipsniu atspausto jauno filosofijos doktoranto, Kęstučio Kazimiero Girniaus, rašinio, užvardinto: "Išeivijos ateitis jaunimo perspektyvoje" mintis ir, pasakyčiau, jog niekad ir niekur nesu skaitęs tokio pesimizmo gaida persunktų jauno žmogaus minčių. Taip lygiai gal sunku būtų surasti ir taip nerealiai paramstytus (arba visiškai neparemtus) išvedžiojimus, kokie čia minimam rašinyje išdėstyti.

Tik į žurnalo pabaigą radau redakcijos pastabą, kad čia minimas straipsnis — tai esanti K. Girniaus paskaita, skaityta JAV ir Kanados Fronto Bičiulių studijų ir poilsio savaitėje Wasagoje (Kanadoje) 1972 m. vasarą.

Žinoma, paskaitai pateiktoms mintims — gal ir nebūtina reikalauti tokio kondensuotumo, kaip rašytiniam žodžiui — straipsniui, nes, sakoma, jog nugirstas žodis dažnai pro vieną ausį įeina, pro kitą — išeina. Bet gi parašytas žodis — kas kita. Čia jau, anot rusiško priežodžio, "Ką plunksna parašysi, to ir kirviu nebeiškirsi". Šioji taisyklė jau tinka ir paskaitos mintims, kurios panaudojamos žurnale ir, dargi, pirmuoju atspaustam straipsnyje.

Dabar — žvilgterėkime, kas gi tenai rašoma. Pirmiausia — dėl politinių tikslų. Esą, jie — nerealūs. Nors, girdi, Lietuvos išlaisvinimas esąs kilniausias mūsų išeivijos tikslas, bet jis taip pat esąs ir utopiškas. Iš tikrųjų, girdi, Lietuvos išlaisvinimą net negalima laikyti vienu iš mūsų tikslų, nes tikslai — esą tokie uždaviniai, kurie mūsų pastangomis, bent teoretiškai, pasiekiami. Kas gi ne nuo mūsų priklauso, tai ir nesąs mūsų tikslas.

Toliau begaliniai nesklandžiu stiliumi autorius dar šitaip byloja apie mūsų politinius tikslus: "Jei Lietuvos išlaisvinimas mums neįmanomas, tai kitas politinis tikslas — ėjimas į Amerikos politinį gyvenimą ir bandymas ten išjudinti Lietuvos klausimą per mažai vaisių duoda. Jeigu ir geriausiai sektųsi, jei atsirastų mūsų tarpe gabių politikų, tai iš to maža konkrečios naudos būtų (kodėl? — Pr. Al.). Net ir didžiausias pasisekimas Amerikos gyvenime neduotų jokių konkrečių laimėjimų Lietuvos gyventojams"...

Ir kas gi į tai pasakytina? Gal tik primintinas lietuvių politinės veiklos epizodas dar iš anų laikų — milijono parašų surinkimas, turėjęs lemiamos reikšmės Lietuvos nepriklausomybę pripažįstant de jure arba — ir nūdienės mūsų politinių

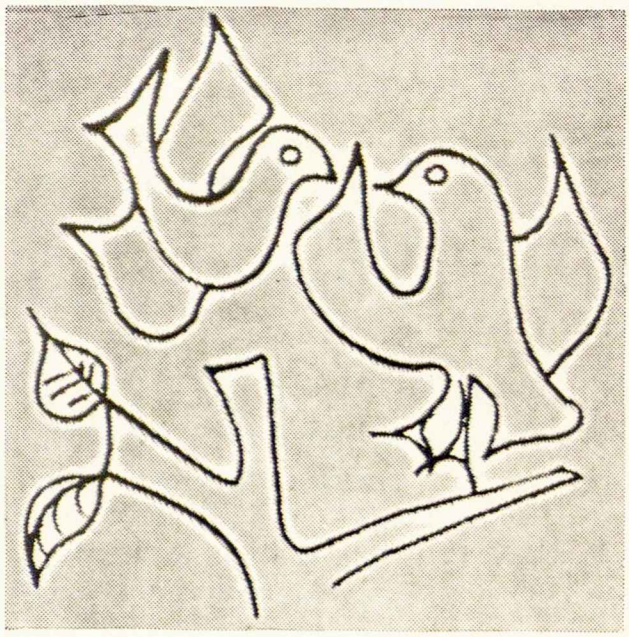

veiksnių veiklos dėka — Lietuvos okupacijos nepripažinimas, o jeigu dar prisiminsime nuolatinius sovietinių šaltinių plūdimus mūsų emigrantinių veiksnių, tai ir suprasime, jog mūsų politinė veikla šiapus Atlanto — nėra bereikšmis darbas.

Toliau K. Girnius, rašydamas (geriau pasakius, kalbėdamas) apie kultūrinę išeivių veiklą, užsimena apie tautinių papročių išlaikymą, kas, girdi, taip pat nesąs pagrindinis tikslas. Jo žodžiais tariant, "šis tikslas, nors ir pagirtinas, vis tiek ribotas". Juk, girdi, tautiniai papročiai geriau išlaikomi Lietuvoje, negu čia, ir "jei būtų pas mus tik noras parodyti svetimtaučiams savo papročius, tai galėtume pasamdyti profesionalus (Sic! Bet iš kur tada juos gauti, jei nebepuoselėtume savų papročių? — Pr. Al.), kurie dainuotų, šoktų, margučius dažytų."

Žmogus gi, kuris grįžtų į Lietuvą, žinodamas tik tuos papročius, nepajėgtų įsijungti į tautinį gyvenimą. Atseit, tautinių papročių ir tautinės kultūros išlaikymas svetur — bereikšmiai dalykai, nes tuos dalykus, jeigu jie būtų reikalingi, galėtų atlikti specialiai paruošti "profesionalai". Ir ką tu jam pasakysi, tokiam samprotautojui?...

K.K. Girnius išskirtinesnę reikšmę skiria išeivijos veikloj tik kultūrinei kūrybai. Kaip straipsnio subantraštėj pasakyta, kultūrinė kūryba — tai pirminis tikslas: "Prisiminkime, kad berašant lietuvių tautos kultūrinę istoriją nebus galima rašyti apie literatūrą, praleidžiant Niliūno 'Praradimo simfonijas' ar Ramono "Kryžius', apie filosofiją — nepaminint Maceinos."

Toliau. "Išleidus Lietuvių enciklopediją, atsirado enciklopedija Lietuvoje". Kaip tai stebėtinai siaurai ir kaip nekritiškai autoriaus praslystama pro tokį reikšmingą dalyką. Lietuvių išeivijoj išleista enciklopedija — 36 tomų kultūrinis skarbas, o Lietuvoj išleistoji — tik trijų tomų, kurių turinyje — ir taip nemažiau pusės prikimšta raudonosios propagandos, nieko bendra nei su kultūra, nei moksliškumu neturinčios.

Toliau str. autorius pakalba apie knygas. Lietuvoje, girdi, buvo daug knygų, o čia jų skaičius ribotas (argi? — Pr. Al.) ir dauguma šių knygų greitosiomis parašytos autorių be talento ir silpna lietuvių kalba...

Dar toliau dėl knygų: "Antra vertus, ne galime išmokti kalbos, jei nėra ko skaityti, jei nėra tokių knygų, kurios sudomintų jaunimą, ir kurių kalba būtų tokia, kad jaunuolis galėtų pasitikėti, kad čia nėra gramatinių ir sintaksinių klaidų".

Matome, kokia tai knygų problema, pagal K. Girnių, išeivijoje. Jų skaičius, girdi, ribotas, jos greitomis parašytos, su gramatinėmis ir sintaksinėmis klaidomis.... Ach, belieka tik atsidūsti kad ir rašiančiam šiuos žodžius, ypač kai žiūriu į savo 1,500 tomų lituanistinę biblioteką. Nejaugi, jei patikėti K. Girnium, tosios pusantro tūkstančio lietuviškų knygų yra tokios bevertės? Nejaugi, tai tik gramatinių ir sintaksinių klaidų rinkiniai?...

Bet ir vėl. Mintis šauna į galvą: ar gal, ko gero, K. Girnius nė nežino, kaip knygos rašomos, o tuo labiau — leidžiamos? Norėtųsi jam priminti, kad su gramatinėmis ir sintaksinėmis klaidomis knygų visiškai nėra ir jų būti negali (nebent, tik su pasitaikančiomis vien-kita korektūros klaidų). Jeigu kuris autorius jaučiasi kalbiniu atžvilgiu silpnesnis, knygos rankraštį, paprastai, duoda peržiūrėti lituanistui kalbininkui ir taip išvengiama K. Girniaus nurodomų knygų su "gramatinėmis ir sintaksinėmis" klaidomis...

Dar toliau, kaip tojoj Nepr. Lietuvoj T. Tilvyčio išleistoj "Kelionėj aplink stalą", K. Girnius vėl grįžta atgalion, teigdamas: "Bet mūsų literatūra nėra tokia silpna, ir yra vertingų knygų, kurias bet kas gali įdomiai skaityti(aha, įdomiai skaityti! — Pr. Alš.). Deja, jos visos seniai išpirktos... Pvz., kur galima rasti anksčiau minėtas Niliūno "Praradimo simfonijas" ar Ramono "Kryžius" ir visą eilę kitų klasikų? Čia pašnibždom galėčiau straipsnio autoriui pasakyti: "Draugo", "Darbininko", "Dirvos" ir kt. laikraščių knygynuose. Ten tūkstančiai lietuviškų knygų laukia skaitytojų!

Ir į pabaigą — K. Girnius jau su pranašo kepure. Jis teigia: "Artėdamas į pokalbio galą, jaučiu, kad turiu teisę užsidėti pranašo kepurę (įdomu, iš kur gi atsirado tokia teisė? — Pr. Alš.), kurią neišvengiamai jau keletą kartų užsidėjau. Išeivijos ateitį liūdnai įsivaizduoju. Mūsų jėgos silpnėja ir toliau net sparčiau silpnės; dings pajėgesni lituanistinėse srityse. Be ypatingų ir nenumatomų pastangų pradės išmirti ir mūsų spauda".

Dar toliau ir teigiama, ir vėl nuneigiama: "Mano žvilgsnis į išeivijos ateitį gana pesimistiškas, bet tikiu, kad realus"...

Gi už keletos eilučių ir vėl: "Nenoriu pranašauti, kad išeivija užsibaigs, bet tik teigiu, kad galas artėja, ir kad išblėsimas spartės, jei nebus naujo pasišventimo (kokio? — Pr. Alš.). padėtį atstatyti".

Rašantis šias eilutes, vis dėlto, pranašo rolėj besantį Kęstutį norėtų nuraminti ir paguosti, kad reikalai — ne tokie jau baisūs, nes, kai jis pasižiūri į jaunimo žurnalus: "Ateitį", "Skautų Aidą" ir laikraščiuose jaunimui skirtus skyrius, ten daug ir gana gerų jaunimo autorių matosi, kurie perims mūsų spaudos gyvavimo vėliavą ir ją neš toliau.

Savo rašinyje K. Girnius turi ir kitų, labai nerealių ir niekuo neparemtų samprotavimų. Esą: "Jei norime, kad jaunimas gerai išmoktų lietuvių kalbą, tai gal po kurio laiko reikės leisti jam vasaros metu važiuoti Lietuvon kalbos ir literatūros (ir marksizmo? — P.A.) studijuoti."

Yra, girdi, tokių, kurie bijo, kad jaunimas tuojau pat pasiduos komunistams, kad visi santykiai tik padės okupantui. Bet, girdi, ši logika lieka nesuprantama, nes juk ne visi jaunuoliai avinai (taigi, ne visi — P. A.), kurie nekritiškai įkris į komunistų paspęstas pinkles...

Šiame atvejuje Kęstučiui G. kitų logika lieka nesuprantama, o mums — straipsnio skaitytojams — jo logika dar mažiau suprantama...

KALBOS SKALTIS

SKIRTINGAI VARTOJAMI ŽODŽIAI

Anglų ir lietuvių kalboje yra žodžių, kurie panašiai skamba (yra kilę iš to paties lotyniško žodžio), bet kartais vartojami skirtinga reikšme. Ką čia turime galvoj, paaiškės iš pavyzdžių. Visi žinom, ką reiškia *administracija*. Tačiau anglų kalkalboje *administration* vartojamas plačiau ir dažniau, negu lietuvių kalboje *administracija*. Pavyzdžiui, sakoma: *during Truman's administration*. Čia lietuviškai kalbant netiktų žodis *administracija*. Todėl reikėtų sakyti: *Trumano valdymo metu* (ne: Trumano administracijos metu).

Plačiausia prasme *administracija* yra visi valstybės pareigūnai, kurie valdo, pradedant prezidentu ir baigiant žemiausiu valdininku. Todėl Amerikoje ir aukščiausia vykdomoji valdžia (ministerių kabinetas) vadinamas administracija, pvz. sakoma *president Nixon's administration*. Lietuviškai ministerių kabinetas *administracija* nevadinamas, nes tam yra labai geras atskiras žodis — *vyriausybė*. Todėl reikia sakyti: *prezidento Nixono vyriausybė* (ne: administracija).

Šalia *vyriausybė* yra ir daugiau tos srities žodžių, prasidedančių raide *v*, pvz. *valdžia, valstybė, valstija*.

Valdžia yra *government* (authority-regime).). *Valdžią nuversti — to overthrow the government. Aukščiausia valdžia — the highest authority; vietinė valdžia — local authority.*

Valstybė — state, nation. Sakome *state college — valstybinė kolegija, state bank — valstybės bankas, state capitalism — valstybinis kapitalizmas, secretary of state — valstybės sekretorius; Organisation of American States — Amerikos Valstybių organizacija.* Sakoma dar *the State of New York, the State of Ohio.*

Bet kai kalbama apie visą kraštą, angliškai sakoma *nation*. Sakoma: *Nato Nations — Nato valstybės; Warsaw Pact Nations — Varšuvos Pakto Valstybės.* Amerikoje skiriama *state* ir *nation* ta prasme, kad *state* yra vienas iš 50 federacijos narių, o *nation* — visa federacija. Šiuo atveju *state* lietuviškai dar vadinama *valstija*, pvz. *Marylando valstija, Kalifornijos valstija*. Tada reikėtų sakyti ir *Jungtinės Amerikos Valstijos*. Tačiau mūsų laikraščiai rašo nenuosekliai — ne *Jungtinės Valstijos*, bet *Jungtinės Valstybės* (Lietuvoje rašoma nuosekliai: *Jungtinės Valstijos).*

Tačiau *nation* turi ir kitą reikšmę — *tauta*. Todėl *national* gali būti *valstybinis* ir *tautinis* (etninis), o *nationality* gali reikšti *pilietybė* (priklausymas valstybei) ir *tautybė* (priklausymas *tautai).* Todėl reikia atsargiai versti į lietuvių kalbą žodį *national. National dances — tautiniai šokiai, national minorities — tautinės mažumos.* Bet *national security* nėra *tautinis*, o *valstybės saugumas* arba *krašto saugu-*

mas; national parks — valstybiniai arba *nacionaliniai parkai. National Shrine of Immaculate Conception* — Amerikos Nekaltojo Prasidėjimo Šventovė (ne: *tautinė šventovė).*

Audiencija lietuvių kalboj reiškia oficialų priėmimą pas aukštą pareigūną, pvz. *audiencija pas popiežių* (audience with the Pope). Bet negalima sakyti: *auditorijoj buvo gausi audiencija* (reikia: *auditorijoj buvo daug klausytojų).*

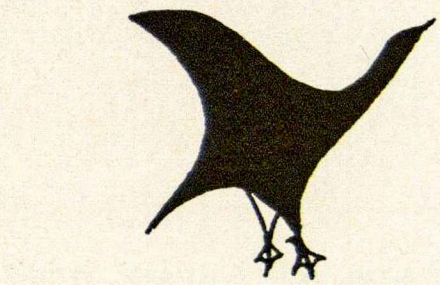

Rekordas lietuvių kalboj reiškia žymiausią laimėjimą, pasiekimą sporte, darbe ir kt. Pavyzdžiui, *jis pasiekė pasaulinį rekordą bėgime.* Tačiau lietuvių kalboj *rekordas* nevartojamas dokumento ar plokštelės reikšme. Todėl *government records* bus *valdžios dokumentai. Record — plokštelė. Prerecorded program — iš anksto įrašyta (užrašyta) programa. Tape recorder — magnetofonas.*

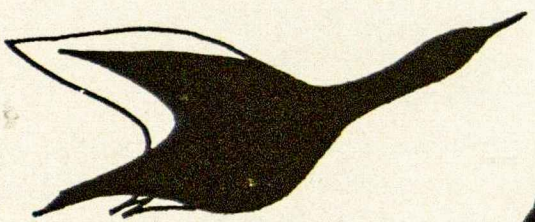

Lietuviškai *novelė* yra *short story,* o *novel* — lietuviškai *romanas. Student* tėra tik kolegijos (universiteto) studentas, o *high school student* yra *vidurinės mokyklos moksleivis.*

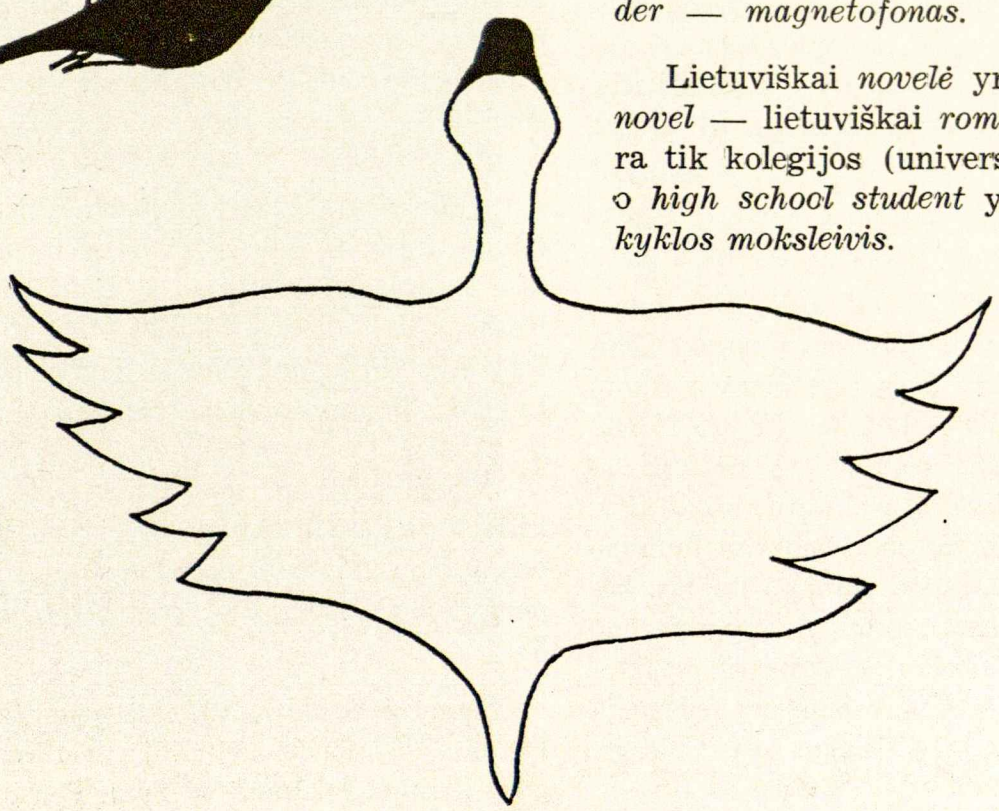

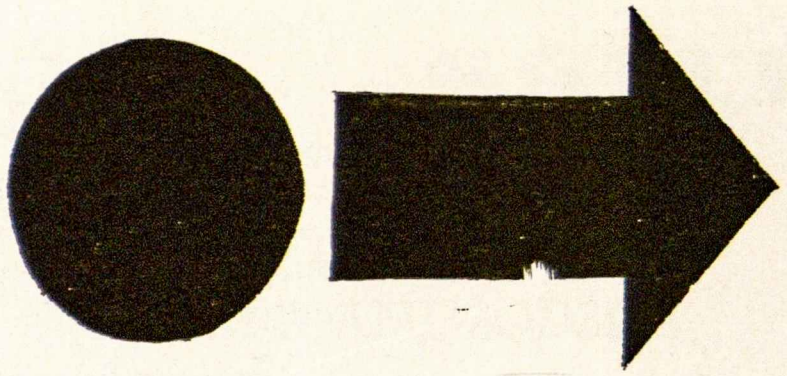

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Jurgis Krasnickas, monografija 50 metų nuo jo nužudymo sukakčiai paminėti. Redagavo Vincentas Liulevičius. Išleido Studentų Ateitininkų Sąjunga. Tai verta knyga ateitininkiškajam jaunimui įsigyti, nes parodo ano meto jaunimo siekius, troškimus, jų dvasią bei konkrečią veiklą. Monografija 192 puslapių. Kaina 4 dol. Galima įsigyti pas redaktorių V. Liulevičių, 6540 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Mūsų Žinios, lietuvių jėzuitų ir Jaunimo Centro Čikagoje dvisavaitinio biuletenio 1972 m. gruodžio 13 d., 17 d. ir 1973 m. sausio 7 d. numeriai. Pirmasis numeris skiriamas Jaunimo Centro statybos apžvalgai ir Čikagos lietuvių skautų ansambliui, antrasis — Jaunimo Centro 15 metų veiklos sukakčiai paminėti, o trečiasis — kun. Algimanto Kezio SJ įvairiopai veiklai. Beto kiekviename numeryje aprašoma visa Jaunimo Centro veikla ir vedamas jaunimo skyrius, kuriame reiškiasi eilėmis, proza ir fotografavimo menu jaunieji. Biuletenio atsakingasis redaktorius — kun. A. Kezys SJ, o biuletenį redaguoja — Danutė Vakarė, 7114 Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Ne Tie Varpai, Ada Karvelytė, lyrinė poezija. Knygą išleido "DARBININKAS", spaudė tėvų Pranciškonų spaustuvė, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, NY 11221. Viršelis — P. Jurkaus. Kaina $2.

Laiškai Lietuviams, 1973 m. nr. 1, tėvų Jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros mėnesinis žurnalas. Redaktorius — kun. J. Vaišnys SJ, 2345 W. 56th Street, Chicago, Ill. 60636, USA. Metinė prenumerata $5.

Šaltinis, 1972 m. nr. 6, tikybinės ir tautinės minties žurnalas, išeinąs kas antrą mėnesį. Leidžia Šv. Kazimiero Sąjunga ir tėvai Marijonai. Redaktorius — kun. J. Matulis MIC, 16 Hound Rd., West Bridgford, Nottingham NG2 6AM, England. Prenumerata metams $3.

Eglutė, 1973 m. sausio mėn., iliustruotas vaikų žurnalas. Redaguoja ir leidžia NPM Seserys, Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260, USA. Metinė prenumerata $5.

Jaunystės Šauklys, 1972 m. gruodžio mėn., Detroito moksleivių ateitininkų leidinys. Redagavo Kristina Pikūnaitė ir Vytas Petrulis.

musų veikla

BALTIMORE, MD.

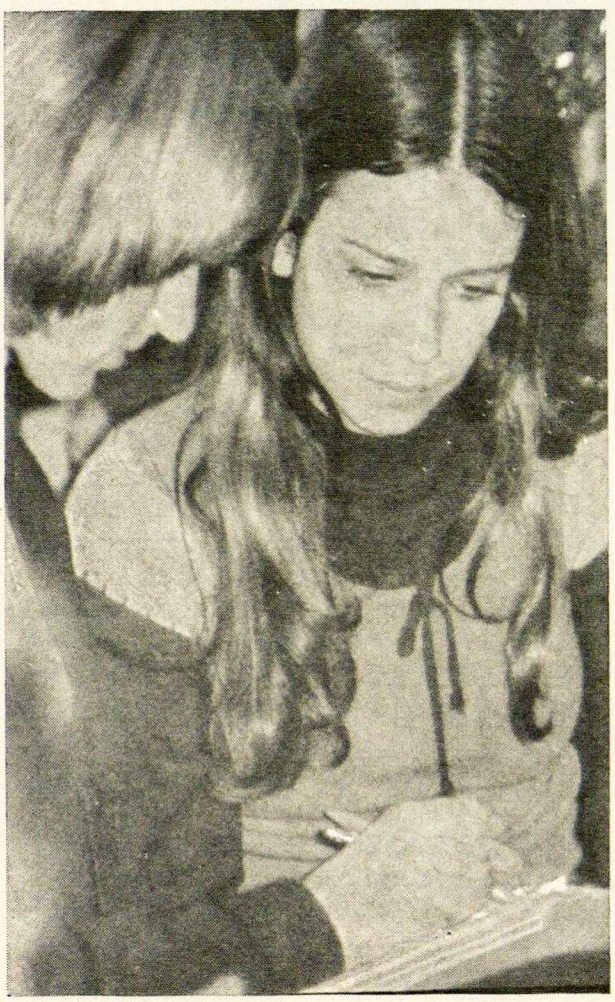

Žiemos kurssai

1972 metais lapkričio 26-tą dieną pas p.p. Surdokus įvyko Baltimorės Stasio Šalkauskio moksleivių ateitininkų kuopos susirinkimas, kuriuo pradėta šių metų veikla. Susirinkimas pradėtas trumpu montažu apie Kristų Karalių, kurį paruošė kuopos globėjas Cezaris Surdokas ir išpildė dalyviai. Daugumas buvusių kuopos narių perėjo į studentus. Kuopoje liko trys nariai: Vytautas Karalius, Arūnas Kučiauskas, ir Linas Surdokas. Į kuopą įstojo dar penki nauji nariai: Daina Buivydaitė, Danutė Dilijonaitė, Kęstutis Karalius, Saulius Kučiauskas, ir Ramūnas Noreika. Kuopa nori, kad daugiau jaunimo įsijungtų. Susirinkimai daromi vieną kartą į mėnesį. Susirinkime dalyvavo buvusi kuopos narė studentė Ramunė Buivytė. Kuopa išrinko naują valdybą: Pirmininkas — L. Surdokas, sekretorius — V. Karalius, ir iždininkas — A. Kučiauskas. L. Surdokas paprašė buvusį moksleivių sekretorių Nerimantą Radžių, kad jis būtų moksleivių korespondentas. Susirinkimas baigtas malda, kurią atkalbėjo V. Karalius. Po susirinkimo L. Surdokas rodė fotografijas ir pasakojo apie savo kelionę Europoje. Vėliau dalyviai buvo šeimininkų skaniai pavaišinti.

Nerimantas Radžius

Kuopos kursai

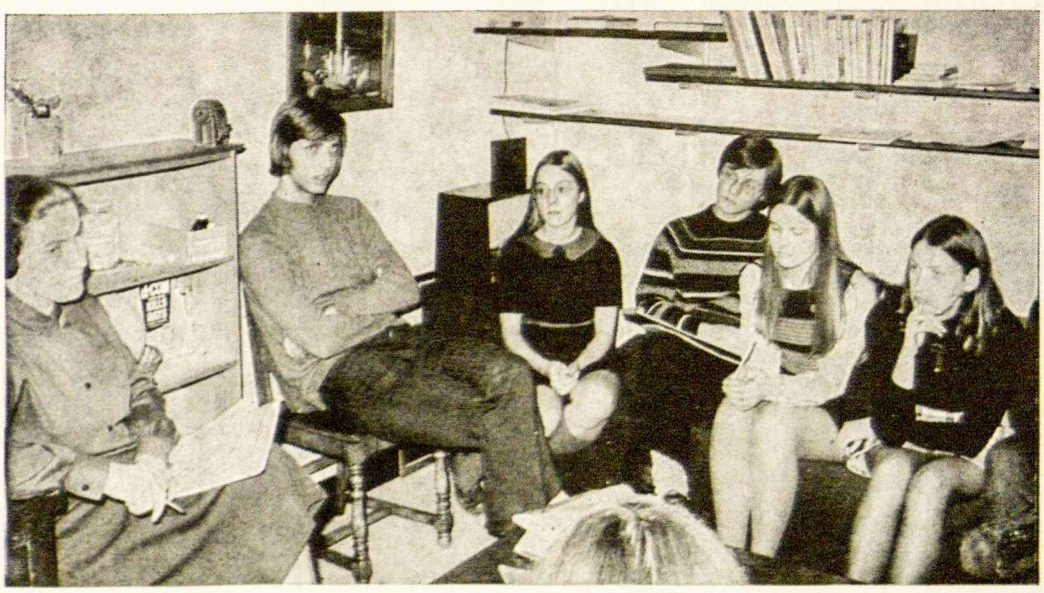

CHICAGO, ILL.

Gruodžio 9 d. pas Vidą Paškutę įvyko Lipniūno kuopos paskutinis susirinkimas 1972 m. Paskaitos tema buvo: "Katalikų rezistencija bolševikų užimtoj Lietuvoj". Ši tema buvo labai įdomiai pristatyta kouopos globėjos, Jūratės Jasaitytės. Mes sužinojom kaip bolševikai sulaiko Katalikų Bendrijos pažangą Lietuvoj, ir gavom supratimą kodėl dažniausiai tik vaikai ir senukai lanko pamaldas.

Po paskaitos vyko vaišės ir Jūratė pravedė 'auction". Kiekvienas kuopos narys turėjo progą nusipirkti sau "fuksą" ir jį parsivesti namo...

Šešiolika kuopos narių dalyvavo MAS Ideologiniuose Kursuose Dainavoje per Kalėdų atostogas. Nuostabiai, visi iš Čikagos labai rimtai dalyvavo ir grįžo į savo kuopą labai užsidegę ateitininkyste.

Sekmadienį, sausio 21 d., pas Praną Pranckevičių įvyko pirmas naujų metų susirinkimas. Po maldos Mirga Šerepkaitė pristatė paskaitininką: studentą Saulių Kuprį. Paskaitos tema buvo: Jaunimo rezistencija bolševikų okupuotoj Lietuvoj. Tema buvo rimtai, bet ypatingai įdomiai, pristatyta ir ji iškėlė daug klausimų apie mūsų rolę Lietuvos jaunimo kovoje prieš bolševizmą.

Po diskusijų Mirga padarė pranešimą apie kandidatų kursus, kurie prieš savaitę jau buvo prasidėję. Ji prašė, kad daugiau kandidatų atvyktų į šiuos kursus. Audronė Kasputytė, atstovė iš Detroito Karaliaus Mindaugo kuopos, tada mums perdavė linkėjimus iš Detroito ir pakvietė mus atsilankyti jų susirinkime kovo mėnesį.

Prieš užbaigiant susirinkimą ateitininkų himnu, Pranas paragino kuopos narius užsimokėti nario mokestį.

P. Pranckevičius ir
V. Musonytė

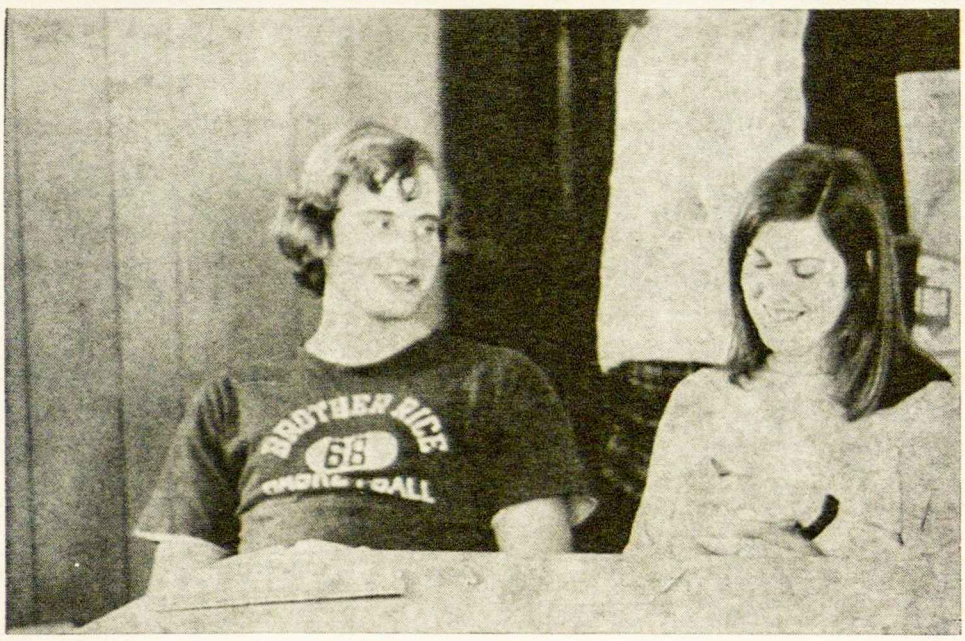
BROTHER RICE
68

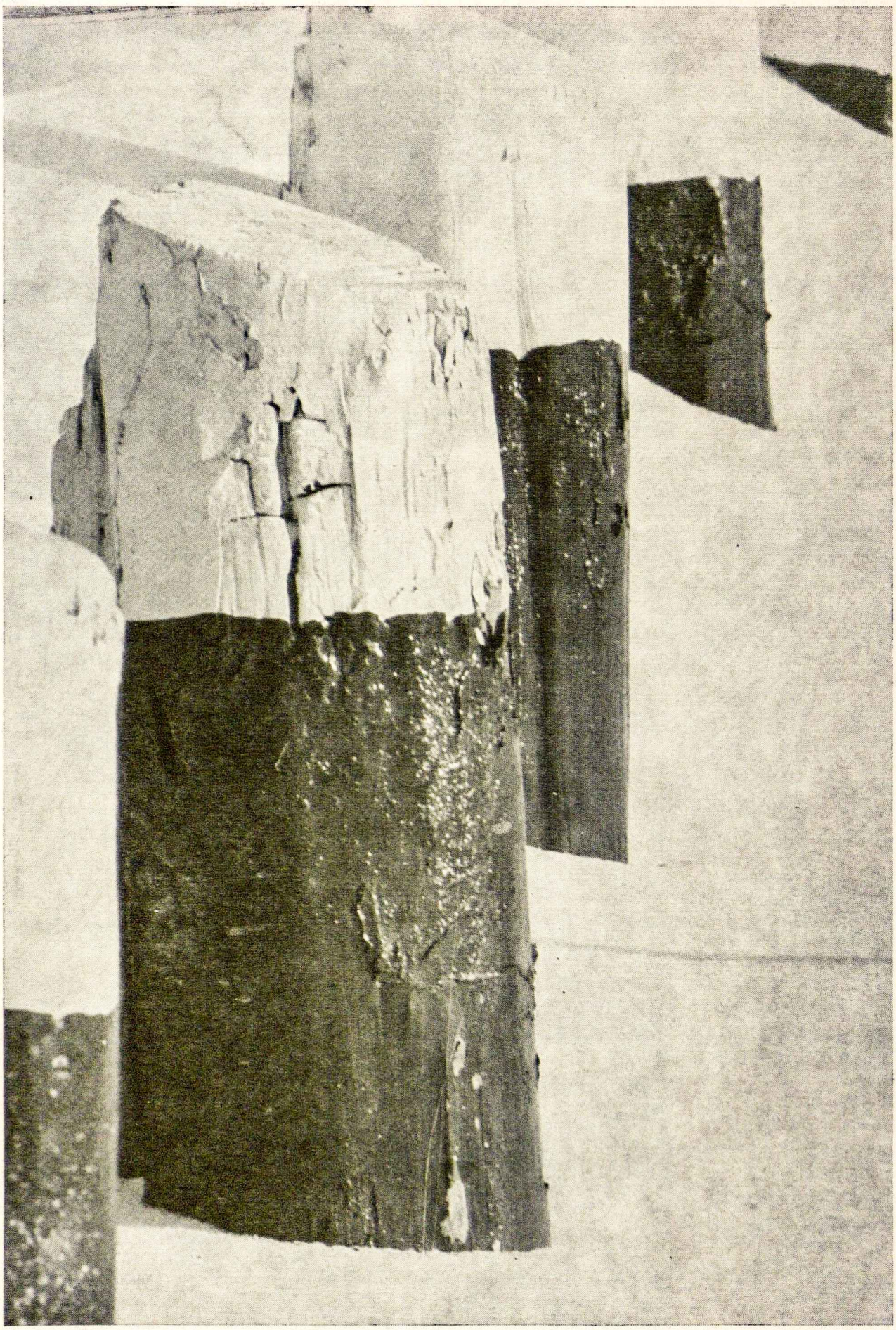

64

ALp(LKA)1786
1973, Nr.2

90.725. 3/8